

Niezależny magazyn dla każdego

ECHO
WEEKLYCena
\$ 1.00

ECHO TYGODNIA

Nr 139 Toronto 6-12 czerwca 1985

Z OSTATNIEJ CHWILI

Wtorek, 4 czerwca Proces trzech został odroczony do następnego dnia do 5 czerwca Według fragmentarycznych w tej chwili doniesień przewodniczący zespołu sędziowskiego ponownie nakazał dziś wyprowadzenie z sali Adama Michnika

Jak informują rodziny oskarżonych, Adam Michnik zażądał dziś zmiany całego składu zespołu sędziowskiego Zarzucił obecnemu zespołowi prowadzenie tendencyjnego procesu

Na sali rozpraw obecni dziś byli Michnik, Frasnuk i Lis - wszyscy oskarżeni Zoznawali właściciele mieszkania w którym odbyło się spotkanie działaczy Solidarności W charakterze świadka miał zeznawać przewodniczący Solidarności Lech Wałęsa Nie mógł się jednak stawic z powodu choroby

Korespondent agencji AP podaje, że Wałęsa oświadczył w rozmowie z nim, że proces gdański stanowi zniewagę polskiego wymiaru sprawiedliwości

JAŁTA
BEZ MITÓW

Jałta bez mitów - taki tytuł nosi artykuł znanego francuskiego publicyisty, Jean Francois Revela, który ukazał się w majowym numerze miesięcznika *Encounter* Oto streszczenie

Trwający od czterdziestu lat podział Europy uważa się na ogół za wynik konferencji jałtańskiej Ale co na prawdę postanowili na Krymie Churchill, Roosevelt i Stalin?

Jaki rzeczywisty kontrakt kryje się za sformułowaniami oficjalnego komunikatu? Kto, kogo i za ile?

W tej sprawie narosło wiele mitów i nieporozumień Nieporozumienia te prostuje znany francuski politolog i publicysta, Jean Francois Revel

Każda z zainteresowanych stron interpretuje Jałtę na swój sposób Na Zachodzie przyjęło się dość powszechnie sądzić, że w Jałcie główni zwycięzcy II Wojny Światowej podzielili między sobą strefy wpływów Podział ten nie jest co prawda zadowalający, bo okazał się korzystniejszy dla ZSRR niż dla Zachodu, ale za to zapewnił równowagę i trwały pokój w Europie

Do rozpowszechnienia się takiej właśnie interpretacji Jałty, przyczyniły się poglądy głoszone przez gen. de Gaulle'a Generał uważał, że w Jałcie zapoczątkowano politykę bloków, której chcąc nie chcąc musiały się podporządkować mniejsze kraje, wśród nich Francja Ta gaullistowska teoria podziału Europy zakładała, że w Jałcie ustanowiono kondominium dwóch supermocarstw, które w gruncie rzeczy do siebie są podobne

Zupełnie inny jest sowiecki punkt widzenia Stalin uważał, że w Jałcie Stany Zjednoczone zgodziły się na sowiecką dominację w całej Europie, nie tylko wschodniej, ale i zachodniej

Prezydent Roosevelt obiecał na Krymie, że wojska amerykańskie zostaną wycofane z Europy w ciągu dwóch lat od zakończenia wojny Osłabiona Francja i Anglia nie byłyby w stanie własnymi siłami powstrzymać ekspansji ZSRR

Stany Zjednoczone zaakceptowały sowietyzację krajów, wyzwolonych przez Armię Czerwoną, a rozszerzenie strefy wpływów na pozostałą część Europy, jest tylko kwestią czasu Takie wnioski wyciągnął Stalin z konferencji jałtańskiej

Pierwsze oznaki opierania się Europy zachodniej sowieckiej ekspansji - Plan Marshalla i amerykańska gwarancja wojskowa dla europejskich sojuszników, uznała Moskwa za pogwałcenie umowy jałtańskiej i wydzieranie ZSRR o wocow zwycięstwa Sąd gwałtowne reakcje Stalina, jak blokada Berlina w roku 1948

Jeszcze inaczej oceniają znaczenie Jałty narody, które po II Wojnie Światowej dostały się pod dominację ZSRR Mieszkańcy Europy wschodniej są przekonani, że Zachód ich zdradził i sprzedał w Jałcie, w imię swych egoistycznych interesów 135 milionów Europejczyków trzymany jest przemocą w systemie politycznego apartheidu Pozbawiono ich praw politycznych i obywatelskich, narzucono im obce formy rządów, a wszystko to w całkowitej sprzeczności z postanowieniami Karty Atlantyckiej, na mocy której Alianci zobowiązali się do przywrócenia we wszystkich wyzwolonych krajach, narodowej suwerenności i demokracji

Dokonczenie str 5

PROCES
TRZECH

Gdańsk, poniedziałek, 3 czerwca Dzisiejsza rozprawa przeciw trzem działaczom Solidarności, Władysławowi Frasnukowi, Bogdanowi Lisowi i Adamowi Michnikowi, miała bardzo burzliwy przebieg

Wszyscy trzej zasiedli na ławie oskarżonych pod zarzutem, jak to ujęto w akcie oskarżenia „nielegalnej organizacji pod nazwą TKK, oraz nawoływanie do niepokoїв społecznych

"POZBAWIONO NAS PRAWA DO OBRONY"

Korespondenci zachodni, w oparciu o informacje członków rodzin oskarżonych podają, że napięta i burzliwa atmosfera wytworzyła się po protestach oskarżonych przeciwko sposobowi prowadzenia rozprawy Trzej działacze protestują przeciwko pozbawieniu ich prawa do obrony

Był to drugi dzień procesu Na salę sądową dopuszczono tylko najbliższych członków rodzin oskarżonych Lisowi sędzia co chwila przerywał mu formułował pytania w taki sposób, że każda odpowiedź równałaby się przyznaniu do winy Wreszcie doszło do tego, że oskarżony miał odpowiadać tylko „tak” albo „nie”

Lis, wyraźnie zirytowany, odpowiedział, że pragnie udzielić wyjaśnień, a nie odpowiedzi na pytania z potwierdzeniem też oskarżycielskich Powiedział, że on i jego koledzy są obiektem zemsty ze strony władz

Sędzia Zienuk znow przerwał, domagając się, by odpowiedzi dotyczyły tylko ściślego przedmiotu sprawy Odpowiedz Bogdana Lisa brzmiała **Niejęszym stwierdzam, że zostałem pozbawiony prawa do składania wyjaśnień i w związku z tym odmawiam dalszych zeznań**

Napięcie wzrosło jeszcze bardziej, gdy sędzia Zienuk zajął się kolejnym oskarżonym, Adamem Michnikiem Michnik rozpoczął wyjaśnienia stwierdzając, że **cała teza, iż pełni jakąś kluczową rolę w strukturze podziemnej Solidarności jest czystym wymysłem bezpieki** Sędzia przerwał Michnik odparł, iż wolno mu, według litery prawa, obowiązującego w PRL udzielić wyjaśnień **Ale ja zabraniam, sędzia Zienuk odparł na to**

MICHNIK ŻADA BY SĘDZIA
SAM SIĘ WYKLUCZYŁ ZA STRONNICZOSC

Sędzia domagał się, by Michnik mówił prostymi zdaniami Zagroził, że jeden z obrońców Michnika zostanie wykluczony ze sprawy, jeśli nie przestanie zadawać pytań dodatkowych oskarżonemu i sądowi

Adam Michnik ignorował dalsze pytania od stołu sędziowskiego, stawiając wniosek, **by sędzia Zienuk sam siebie wykluczył za stronniczość**

Prowadzący rozprawę zarządził wyprowadzenie oskarżonego, przy czym Michnika pooychano

Także Władysław Frasnuk powiedział, że **sąd pozbawia go prawa do obrony i że od tej pory nie zamierza już nic więcej powiedzieć** Domaga się odprowadzenia do celi Głosu nie mieli prawa zabierać także adwokaci, pomimo protestu, że jest to gwałt zadawany prawu Sędzia Zienuk zarządził przerwę

Po ponad trzydziestu minutach ogłosił, że proces może być prowadzony i bez Michnika Dodał, że Frasnuk poniesie konsekwencje za swe uwłaczające wymiarowi sprawiedliwości zachowanie

Adam Michnik powiedział, że sąd uniemożliwia dociekanie prawdy Zapowiedział też ponowienia na piśmie wniosku o zmianę składu sędziowskiego Gdy sędzia Zienuk odroczył sprawę do dnia następnego, Michnik wykrzyknął „To jest zniewaga”

Jeden z obrońców, po opuszczeniu sali sądowej, powiedział „W sposobie, w jaki sędzia Zienuk prowadzi rozprawę nie widac żadnego postępu w porównaniu z pierwszym dniem”

Pojawiły się ulotki **Nie chcemy żyć w kraju policyjnego terroru**, głosił tekst jednej

Na innej **Ostrzegamy, że nie pozostaniemy bezczynni w obliczu terroru**

Ulotki, protestujące przeciw bezprawiu, jakie dokonuje się na sali sądowej w Gdańsku, kolportowano też w Warszawie, w czasie wizyty Gorbaczowa, której towarzyszyły ostre środki bezpieczeństwa

PROTESTY NA ZACHODZIE

W Gdańsku przebywa kilku obserwatorów zachodnich Zaden z nich, wybitnych i zasłużonych prawników, nie został dopuszczony na salę sądową Jeden z nich profesor praw powiedział ze przestępstwa o jakie oskarża Frasnuka, Lisa i Michnika **prokurator, należą do grupy podstawowych praw obywatelskich** Zaprotestował też przeciw naturze procesu, który określan jest jako rozprawa otwarta, a odbywa się za zamkniętymi drzwiami

Amerykański profesor wyższej szkoły badań społecznych, dodał „Protestuję przeciwko ograniczeniu udziału publiczności do pracowników MSW”

W chwili, kiedy oddajemy ten numer *Echa Tygodnia* do druku, nie ustają liczne protesty, przeciw procesowi, na Zachodzie

Po przerwie, po wznowieniu rozprawy, Michnikowi zezwolono na powrót na salę sądową

Również Władysław Frasnuk zaprotestował przeciwko sposobowi prowadzenia procesu, zażądał by mógł opuścić salę Po przerwie odmówił powrotu na salę

Przewodniczący zespołu sędziowskiego Krzysztof Zienuk powiedział, że proces będzie kontynuowany pod nieobecność Frasnuka

PROCES
PRZECIWI KSIĘŻOM

Proces przeciwko dwóm kapłanom, ks **Markowi Łabudzie** i ks **Andrzejowi Wilczyńskiemu**, został odroczony do 11 czerwca

Ks Wilczyński nie stawił się w sądzie, funkcjonariusze MO twierdzili, że nie zostali księdza w domu w dniu 3 czerwca, wyznaczonym na rozprawę

Obu duszpasterzom zarzuca się naruszenie prawa i odmowę opuszczenia pomieszczenia szkoły we Włoszczowej Ks Wilczyńska i ks Łabuda towarzyszyli uczniom szkoły, którzy przeprowadzili w grudniu 1984 strajk okupacyjny, na znak protestu przeciwko usunięciu krzyży z klas Księża sążeni są w Jędrzejowie

Przed budynkiem sądu zgromadziło się wiele osób, pod przewodnictwem biskupa Tłumnie przybyła młodzież, z przypiętymi do ubran krzyżami i biało-czerwonymi wstążkami

Ponieważ na rozprawę nie stawił się ks Wilczyński, sędzia po kilku minutach odroczył posiedzenie do 11 czerwca

Gdy ks Łabuda wyszedł z budynku, młodzi ludzie porwali go na ramiona, podrzucając do góry

Z aktu oskarżenia można wnosić, że sąd wymierzyć może karę do dwu lat więzienia

ECHO TYGODNIA

WYDAJĄ I REDAGUJĄ

JACEK ADOLF i GRAZYNA FARMUS

Dyrektor Biura Reklamy **KRZYSZTOF DROZDZ**

Współpracują

Zofia Bończa,

Magdalena i Marek Czyżycy,

Zbigniew Farmus,

Karolina Jankowska, Olimpia Orlewicz,

Ewa i Michał Rejkowscy,

Janusz Pietrus i inni

ADRES ECHA TYGODNIA

Tylko dla korespondencji

393 SHAW St

M6J 2X4 TORONTO, Ontario

TELEFON 531-5523

UWAGA dyzury przy telefonie poniedziałek, wtorek, piątek,
od 12 do 4 po południu

CENNIK OGŁOSZEN

1 kolumna x 1 cal - \$ 5

2 kolumny x 1 cal - \$ 10

1 kolumna x 2 cale - \$ 10

1/2 strony - \$ 175

1 strona - \$ 350

Stale ogłoszenia w kąciu handlowym
3 miesiące - \$ 42

Ogłoszenia o wolnych miejscach pracy

i jej poszukiwaniu - bezpłatnie

Redakcja zastrzega sobie prawo do zmian i skrótów
w nadesłanych listach i manuskryptach

Prenumerata: półroczna \$ 25, roczna \$ 50

Azjatycka Konferencja Bezpieczeństwa i Współpracy ?

Niedawną wizytę oficjalną premiera Indu Rajwa Gandhiego Gorbaczow wykorzystał do wywołania apelu o zwołanie azjatyckiej konferencji bezpieczeństwa i współpracy Gorbaczow uzasadnił, że narody Azji są zainteresowane pokojem i współpracą tak jak narody innych kontynentów i zaatakował USA wskazując je jako główną przyczynę braku bezpieczeństwa na tym największym kontynencie

Jeśli przywódca ZSRR wystąpił z oficjalnym apelem to wcześniej dyplomaci sowieccy sondowali opinię w tej mierze i jest prawdopodobne, że spotkali się z pozytywną reakcją co najmniej w niektórych stolicach Azji

I chociaż apel o konferencję - nawet sowieckiego przywódcy - nie jest samą konferencją droga do niej może być krótka i gdyby następny do niej doszło byłoby nokaut Azji wykonany po mistrzowsku przez sowiecką dyplomację w 10 lat po tym jak w 1975 roku udało się jej wywieść w pole świat zachodni nakłaniając go do podpisania Układu Helsińskiego

Pomijając znaczenie propagandowe ewentualnej azjatyckiej konferencji bezpieczeństwa i współpracy zwołanej z inicjatywy ZSRR imperium sowieckiemu zależy na niej z trzech o wiele ważniejszych względów

Po pierwsze, konferencja taka w pewnym sensie uznałaby coraz większą militarną obecność ZSRR w Azji, po drugie w jakiejś mierze zalegalizowałaby sowiecką okupację Afganistanu i sowiecko-wietnamską okupację Kambodzy, po trzecie zabezpieczałaby w pewnym stopniu sowiecką granicę z ChRL i Japonią, które to państwa od czasu przywództwa Teng Siao-pinga rozpoczęły ścisłą współpracę militarną i wyłączywszy wojnę nuk-

learną, w sojuszu z USA (a prawdopodobnie że i same) nie sąbyby żadną szansą ZSRR - w konflikcie konwencjonalnym

Jest jasne, że ewentualna azjatycka konferencja bezpieczeństwa i współpracy stałaby się narzędziem redukcji niewygodnych dla ZSRR napięć w Azji oraz dyplomatycznym środkiem przygotowywania kontynentu dla dalszego rozszerzenia się sowieckiego imperium

Cała nadzieja, że nie dadzą się nabrac na sztukę sowieckiej dyplomacji w Pekinie i Tokio Bez Chin i Japonii azjatycka konferencja bezpieczeństwa i współpracy byłaby za jawnym sowieckim bękartem i na taką kalekę konferencję ZSRR raczej nie pójdzie

W kilkanaście dni po odgrzaniu brezniewowskiej idei konferencji bezpieczeństwa i współpracy Gorbaczow wysoczył, podczas ubiegłotygodniowej wizyty w ZSRR premiera Włoch Craxi, z inną koncepcją ujarzmiania wolnego świata, kluczową dla II połowy rządów Brezniewa Mam tutaj na myśli osławione detente "Chcemy - powiedział Gorbaczow - wskrzesić ducha, atmosferę i istotę detente ponieważ zamierzamy poczynić dalsze kroki w stronę niezawodnego, międzynarodowego systemu prawa, ładu i bezpieczeństwa"

Brezniew propagując odprężenie najechał Afganistan i Kambodzę oraz popierał prosowiecką działalność wywrotową, rewolucyjną i terrorystyczną (pełną sukcesów), we wszystkich częściach świata

Co planuje Gorbaczow odwołując się do wyprobowanych narzędzi podboju swego poprzednika?

SWIATOWIT

— 38 kibiców zginęło przed meczem o Puchar Europy w Brukseli Większość z nich poniosła śmierć na skutek zawalenia się ściany, gdy ta nie wytrzymała naporu uciekających w panice kibiców włoskich przed szarżą kibiców brytyjskich na włoski sektor 65-tysięcznego stadionu Heysel w Brukseli Co najmniej dwie ofiary miały rany kłute bądź postrzałowe Wśród zabitych kibiców było 33 Włochów, 4 Belgów i 1 Francuz Na 275 rannych kibiców 117 zostało skierowanych do szpitali w tym 9 w stanie krytycznym Mecz pomiędzy Juventusem Turyn a Liverpoolem rozpoczęto z półtorogodzinnym opóźnieniem Puchar Europy zdobył zespół włoski wygrywając 1:0 Tysiące kibiców włoskich świętowało zwycięstwo tak jakby się nic nie wydarzyło Telewizja zachodniemiecka na znak protestu zrezygnowała z transmisji meczu Premier W Brytanii M Thatcher powiedziała, że wydarzenie przyniosło "hanbę" Wielkiej Brytanii i zaoferowała wstępne odszkodowanie w wysokości 320 tysięcy dolarów dla rodzin ofiar Belgijski premier W Martens w telegramie do premiera Włoch B Craxi obwiniał za tragedię kibiców brytyjskich Policja belgijska zaarrestowała co najmniej 15 osób, w tym 12 Brytyjczyków i 1 Włocha, który został zatrzymany pod zarzutem strzelania w tłum W reakcji na tragedię premier Thatcher zakazała sprzedaży alkoholu na stadionach oraz w środkach komunikacji służących kibicom przed i po meczu

Europejski Związek Piłki Nożnej wykreślił na czas nieokreślony kluby angielskie z rozgrywek europejskich Zakaz gry nie dotyczy drużyn ze Szkocji, Walii i Północnej Irlandii Belgia ze swej strony wydała aż do odwołania zakaz gry na terytorium belgijskim wszystkim drużynom brytyjskim Rząd brytyjski podał, że wszyscy biorący udział w zaciągach kibice rozpoznani na fotografiach będą ekstradytowani na procesy do Belgii bądź Włoch

● **Grecja Papandreu wybrany premierem na następne 4 lata** Wybory do parlamentu w Grecji przyniosły zwycięstwo partii socjalistycznej pod wodzą A Papandreu, która zdobyła 45,82% głosów i ze 161 posłami w 300-osobowym parlamencie tworzy rząd większościowy Konserwatywna Partia Nowej Demokracji pod przywództwem K Mitsotakisa zdobyła 40,8% głosów i 125 miejsc poselskich Promoskiewska partia komunistyczna uzyskała 9,89% głosów i 13 posłów Frekwencja wyborcza była wysoka i wyniosła ponad 80% Papandreu rządzi Grecją od roku 1981, gdy wygrał wybory obiecując wycofać Grecję z NATO i EWG oraz zamknąć 4 amerykańskie bazy w Grecji

● **Bejrut - miastem ludzi cierpiących na depresję** Po 10 latach wojny mieszkańcy Bejrutu nauczyli się żyć w stałym stresie, ale płacą za to gwałtownie rozszerzając się epidemią osób cierpiących na kliniczną depresję, coraz łagodniejsze jej formy oraz nadszycających lekarstw oraz środków uspokajających Zjawiska te pogłębia przekonanie, że nie ma rozwiązania dla wojennej sytuacji w Bejrucie Ludzie żyją z godziny na godzinę, z przeswiad-

TYDZIEŃ NA ŚWIECIE

zeniem, że gdziekolwiek pojedą i cokolwiek zrobią wszystko się może zdarzyć o dowolnej porze Jednocześnie Bejrutczycy wypracowali cały szereg technik zwiększających szansę przetrwania Pierwsza z nich jest słuchanie non-stop radia, które nadaje komunikaty, gdzie rozpoczęła się walka, skąd i co jest ostrzeliwane, albo gdzie pojawili się strzelcy wyborowi Dalej Bejrutczycy wiedzą, że nie należy chodzić z pieniędzmi, nie należy liczyć na telefony (na ogół zepsute) i nie należy liczyć na policję całkowicie bezsilną wobec rożnych uzbrojonych ugrupowań Świętą zasadą jest trzymać się we własnym sąsiedztwie i rejonie opanowanym przez znane sobie osobiste ugrupowanie partyzanckie Gdy wybuchnie pożar należy przede wszystkim ratować siebie i osoby najbliższe, straż pożarna i tak nie przyjedzie, a pożar - nawet gdy powstały przypadkowo (na ogół wywołuje go podpalenie) szybko wystawia dom na artyleryjski ostrzał Jeśli masz samochód, a chcą ci go zabrac nieznani ci uzbrojeni ludzie oddaj go im z wdzięcznością Podobnie używając samochodu znaj pewne miejsce gdzie będziesz go mógł zaparkować bo zaparkowany gdziekolwiek zostanie odtransportowany nie wiadomo dokąd, gdyż wszyscy się boją nieznanymi samochodami mogących zawierać ładunek wybuchowy Do pracy nie używaj miejskich środków lokomocji - są często atakowane bądź zamknięte w barykadę Gdy w wodociągu jest woda nie pij jej - może być zatruta Pij tylko wodę butelkowaną z pewnego źródła

● **Dwa zabójstwa zon z litosci dwa różne wyroki** W USA sąd na Florydzie skazał 75-letniego R Gilberta na karę dożywotniego więzienia za zabicie dwoma strzałami w plecy swej nieuleczalnie chorej żony Gilbert stwierdził, że nie jest winny i że podjąłby ten akt litosci i miłosci ponownie, gdyby sytuacja się powtórzyła Zona Gilberta pozostająca z nim w szczęśliwym związku małżeńskim od 51 lat prosiła go ze chce umrzeć W Montrealu 82-letni B Bergeron otrzymał karę w zawieszeniu za zabicie siekierą podczas jej snu swej 94-letniej zniepełnoletniej i prawie oslepej i głuchej małżonki Bergeron stwierdził, że wcześniej starał się bez powodzenia o umieszczenie jej w domu starców i ostatecznie doszedł do wniosku, że nie chce by jego żona męczyła się i umarła w takim stanie

● **Tunel pod Kanałem La Manche najpóźniej w roku 2000?** Spotkanie przywódców 7 państw uprzemysłowionych w Bonn zostało wykorzystane także do spotkania w mniejszym gronie Jedno z takich spotkań - pomiędzy premierem W Brytanii M Thatcher i prezydentem Francji F Mitterandem zaowocowało - nieformalną jeszcze, ale ponoc pewną - decyzją o zbudowaniu tunelu pod Kanałem La Manche "Chciałbym bardzo - powiedziała Thatcher - by tunel był zdalny do użytku najpóźniej w roku 2000"

● **W Bangladeszu zginęło ponad 10 000 ludzi na skutek tajfunu, wylewu oceanu i powodzi,** co najmniej 200 000 osób zostało pozbawionych dachu nad głową W 1970 roku w tym samym rejonie zginęło z tych samych powodów 100 tysięcy ludzi

● **Wojsko wietnamskie zabiło 288 żołnierzy chińskich?** Taka jest przynajmniej informacja podana przez Radio Hanoi Zdaniem tej oficjalnej rozgłosni wietnamskiej wojsko wietnamskie odparło atak jednostek chińskich na wioskę Vi Xuyen w północnej prowincji Ha Tuyen Atak nastąpił z trzech kierunków, był powtórzony 12 razy, oraz poprzedzony 21-godzinnym ostrzałem artyleryjskim, podczas którego strona chińska zrzuciła na teren wietnamski około 50 000 pocisków Radio Hanoi podało także, że podczas ataków zginęło 288 żołnierzy chińskich, a jeden został wzięty do niewoli Nie podało ono jednak żadnych informacji o stratach wietnamskich Radio Hanoi podkreśliło również że w ogóle w okresie 25-31 maja wojsko wietnamskie zlikwidowało wielu żołnierzy chińskich ChRL nie złożyła bezpośredniego oświadczenia w sprawie informacji Radia Hanoi Wietnam i Chiny oskarżają się od roku 1979 o wykonywanie wzajemnych ataków zbrojnych na terytoria położone wzdłuż 1200 km granicy wietnamsko-chińskiej

● **16-ty więzień pada ofiarą makabrycznej ruletki-protestu w brazylijskim więzieniu** Więzniowie brazylijskiego więzienia w Belo Horizonte (420 km na północ od Rio de Janeiro) udusili 16-go wylosowanego więźnia na znak protestu przeciwko zatłoczeniu cel i ciężkim warunkom Zapowiedzieli także kontynuowanie ruletki-protestu aż do momentu poprawy warunków

● **Wojsko sowieckie wypiera partyzantów afganskich z Doliny Kunar** Po około tygodniu ciężkich bombardowań, ostrzału artyleryjskiego i ataków czołgów oraz jednostek sowieckiej piechoty na strategiczną Dolinę Kunar (wschodni Afganistan) wszystkie główne oddziały partyzantów afganskich wycofały się z doliny Zdaniem jednego z przywódców partyzanckich były one całkowicie bezsilne wobec przytłaczającej przewagi wojska sowieckiego Zachodni eksperci wojskowi szacują, że w akcji tej bierze udział około 10-20 tysięcy żołnierzy sowieckich i setki czołgów Ofensywa ta jest ich zdaniem pierwszym etapem zakrojonej na lato akcji odciążenia partyzantów afganskich od dostaw płynących z Pakistanu 31 maja 8 samolotów afganskich zbombardowało przygraniczną wioskę pakistańską zabijając 12 osób i raniąc 31 Pakistan poinformował, że od inwazji ZSRR na Afganistan w 1979 roku przestrzeń terytorialna Pakistanu została naruszona 615 razy przez samoloty nadlatujące z Afganistanu USA potępiły naloty z Afganistanu na Pakistan i oskarżyły komunistów o podejmowanie bezlitosnych akcji gwałcących normy międzynarodowe go zachowania się

TRĄBA NAD ONTARIO

12 osób straciło życie i kilkadziesiąt zostało rannych podczas ataku trąb powietrznych powstałych w centralnej części Ontario. Huragan uderzył w ubiegły piątek o 4 po południu na Barrie Orangeville, Shelburne, Grand Valley, Fergus i Arthur z siłą jakiej nie pamiętają mieszkańcy Kanady. Setki domów uległo całkowitemu lub poważnemu zniszczeniu. Z niektórych budynków zostały tylko fundamenty, samochody, które znalazły się w zasięgu trąby znajdowano o kilkadziesiąt metrów od miejsca wypadku. Całe połacie lasów siłą wiatru przekraczająca 500 km na godzinę wyrwała z korzeniami. Stan żywiołowej klęski zmusił władze prowincji mieszkańców okolicznych miejscowości do podjęcia akcji ratunkowej. Harcerze, organizacje charytatywne i kościelne organizują dostawy wody, żywności i odzieży dla ofiar niszczycielskiej siły. Karetka pogotowia i oddziały szpitalne z Toronto i sąsiednich miejscowości przyjmowały rannych. Zorganizowano prowincjonalny i federalny fundusz pomocy dla 1000 bezdomnych ludzi. Firmy ubezpieczeniowe pokrywają straty w dużej części, ale nie całkowicie i to pod warunkiem, że

domostwa zostaną odbudowane. Dochodzą tu koszty wynajęcia mieszkań, zakupy szeregu rzeczy nie ubezpieczonych. Całość strat nie została jeszcze obliczona, ale wyraża się z pewnością w milionach dolarów.

Region Barrie zamieszkały jest dość licznie przez Polaków. Wśród nazwisk ofiar śmiertelnych nie ma polskiego nazwiska.

Niewykluczone, że wśród naszych czytelników i ich znajomych znalazły się osoby, które zostały poszkodowane przez tornado. Prosimy o powiadomienie nas o takich przypadkach. Liczymy na to, że polskie organizacje społeczne i kościelne udzielą tym osobom pomocy.

Trąby powietrzne są w Kanadzie zjawiskiem rzadkim. Powstają w wyniku skrzyżowania się wiejących przeciwnie silnych churaganów.

LEVESQUE
NA WYLOCIE

Premier Rene Levesque, jak głoszono uparte pogłoski, zamierza przejść na emeryturę 22 czerwca. Mija 25 lat od momentu, gdy premier zasiadł jako minister w liberalnym wówczas gabinecie. W dniu tym ma odbyć się spotkanie rady separatystów i choć Levesque zaprzecza, okrągła rocznica sprzyja ocze-

kiwanej od kilku miesięcy decyzji.

Wyniki wyborów uzupełniających w Quebec umocniły pozycję Liberalów.

KAPITALIZM
W SŁUŻBIE POCZTY

Jak wiadomo poczta kanadyjska zdecydowała, że nie będzie dostarczać do domów listów w nowych podmiejskich osiedlach. Ich mieszkańcy muszą jeździć na lokalną pocztę po odbiór listów. W Burlington w Ontario student uniwersytetu wpadł na pomysł by dostarczać pocztę za 125 tygodniowo od mieszkańca. Zawiera własną umowę z mieszkańcami. Związki zawodowe poczty podniosły larum. Ktoś ma wykonywać pracę listonosza za tak niskie stawki? Nie leży w ich mocy jednak ani zakazanie chłopcu wykonywania tej pracy, ani wymuszenia tego na drodze sądowej. Nie pośredniczą ani nie mają udziału w umowie. Czyżby pierwszy krok do pogodzenia się z wizją poczty w prywatnych rękach?

POROZUMIENIE

David Peterson i Bob Rae przywódcy partii opozycyjnych w Ontario podpisali umowę, na

mocy której liberalowie obejmą władzę w prowincji nie zagrożeni przez możliwość rozpisania nowych wyborów. Na mocy tej umowy w najbliższych tygodniach zakończą się po 42 latach rządy konserwatystów, którzy w majowych wyborach nie uzyskali dostatecznej przewagi by rząd utrzymać. W dokumentach dołączonych do umowy stwierdza się zgodność programu NDP i Liberalów w zasadniczych kwestiach. Nie jest jednak wcale tak pewne, że punkty te zdoła przyszyły nowy rząd wykonać.

Związek Ontaryjskich Lekarzy rozpatruje różne możliwości uniemożliwiające wprowadzenie zakazu pobierania dodatkowych w stosunku do ubezpieczenia OHIP opłat. Trwa "lobbying" przeciw zapowiedzianej w programie wyborczej ustawie, lekarze

zastanawiają się też nad możliwością obrony swych praw w sądzie lub na drodze strajku.

Inna grupa zainteresowana w utrzymaniu obecnego status quo to właściciele domów i apartamentów oraz ich budowniczy, którzy obawiają się wprowadzenia przepisu ograniczającego wzrost czynszów wynajmowanych mieszkań do 4% rocznie. Jeżeli kontrola ta zostanie wprowadzona zmniejszy się opłacalność prywatnego budownictwa i rząd zmuszony będzie do zaspakajania potrzeb mieszkańców własnymi siłami. Z drugiej strony gwałtowny wzrost czynszów kaze szukać ich płatnikom schronienia w tanich rządowych budynkach.

Nowy rząd będzie musiał więc rozpatrzyć ekonomiczną i społeczną opłacalność swych koncepcji programowych.

Kanada w
Trzecim Świecie

Wydatki naszego kraju na badania podstawowe są znikome. A badania podstawowe toczą się w dziedzinach dalekich od praktycznych zastosowań. Osiągnięciami w tych naukach mierzy się potencjał naukowy kraju. Kanada zając w cieniu gospodarczego olbrzyma woli wykorzystywać również jego możliwości w tym względzie. Rezultat tego zjawiska nie krępi naszych patriotycznych uczuć. Setki naukowców emigrują do USA i Europy by tam skorzystać z oferowanych im na badania pieniędzy.

Kanada nie wydaje też wiele na badania w dziedzinie zastosowań. W miejsce poszukiwania nowych rozwiązań własnych w przemyśle samochodowym woli wprowadzenie antyimportowych zakazów wobec Japonczyków którzy inwentywność w tej dziedzinie doprowadzili do perfekcji.

Kraj nasz ma państwowe biuro patentowe. Jest to już ostatnie ujście naszej krajowej pomysłowości. Czeka tam niekiedy nagroda dorosłego geniuszka, który zmałstruje coś za własne pieniądze w garażu powieźmy. Jest to też meta dla przyzakładowych laboratoriów badawczych, gdzie ich wysiłek znajduje sens w postaci kanadyjskiego a nie zapożyczanego rozwiązania.

Biuro patentowe należy do nielicznych instytucji państwowych, które są jeszcze rentowne. Koszty operacji tej instytucji wynoszą 11 milionów rocznie. Zarabia ona jednak na czysto 3 miliony.

Większość prac jednak tej placówki poświęca się sprawdzaniu czy zgłoszony pomysł nie został już opracowany w innym kraju. Paradoksalnie, iż Kanada wielki kraj przemysłowy nie jest dotąd zrzeszona w międzynarodowym biurze patentowym w Szwajcarii, w skład którego wchodzi 39 krajów. Biuro dysponuje bankiem informacji, który znacznie ułatwiłby pracę kanadyjskiego urzędu i obniżył koszty operacji.

Członkostwo naszego kraju w tej międzynarodowej instytucji powinien zatwierdzić parlament. Tymczasem szykuje się inna ustawa. W swoim budżecie Michael Wilson stwierdza nieuzasadnienie tej instytucji argumentując, że 80% zgłaszanych don pomysłów zostało już zarejestrowanych w USA. Kanada może więc skorzystać z prac tamtejszego urzędu patentowego (a wynalazcy rejestrowali tam swe rozwiązania jako amerykańskie?).

Zlikwidowanie urzędu dałoby oszczędności 200 miejsc pracy czy około pół miliona dolarów rocznie. Biorąc jednak pod uwagę rentowność instytucji straty z tytułu jej zlikwidowania zamknęłyby się sumą 2,5 miliona dolarów rocznie. Suma ta mogłaby być nawet wyższa bo od 1 lipca koszt podania patentowego wzrósł z 550 dolarów do 1000 dolarów. Zamknięcie biura przyniosłoby więc straty, ale nie tylko w sensie materialnym. Przede wszystkim pozbawiłoby ambitnych odkrywców bodźca sfinalizowania swych prac, a Kanadę stoczyłoby do poziomu odkrywczości kraju Trzeciego Świata.

W Polsce utworzenie krajowego urzędu patentowego urosło do rangi politycznego protestu. Oznaczało krok w kierunku uniezależnienia od zapóźnionej sowieckiej technologii. Wyjeżdżający z kraju inżynierowie pamiętają te sprawy zbyt dobrze.

W Kanadzie działa polskie Stowarzyszenie Inżynierów i Techników. Dobrze by było gdyby instytucja ta wyraziła swą opinię wobec możliwości zamknięcia nam patentowego urzędu. We własnym i krajowym interesie.

GRAFA

Zwykli Sowietnicy
w niezwykłej sytuacji

Do Toronto przybyła delegacja zwykłych radzieckich ludzi. Nasze miasto ma w tego typu wizytach pewne tradycje. Zaprzyjaźniło się bowiem szczerze z sowieckim miastem Wołgograd. Przyjazn ta wprawdzie nie zwiększyła liczby wyjeżdżających do nas z tego rejonu jakby tego miłujący pokój jego mieszkańcy chcieli, ale pocieszyć się mogą, iż zwykli jego mieszkańcy w liczbie czterech obejrzą sobie wszystko dokładnie, a potem opowiedzą. A że zakwalifikować się do tej wyjazdowej kategorii niełatwo więc naszymi gośćmi w Toronto byli generał Teodor Piekarski, działacz związków zawodowych Wiktor Szuborow, członek rady miejskiej Michał Babuszkin i nauczycielka angielskiego szkoły nr 50 w Wołgogradzie - Larissa Mitina. Jak na zwykłych obywateli przystało wszyscy należą do partii komunistycznej i to - jak wynikało z nieskrępowanych ich wypowiedzi - do jej awangardy.

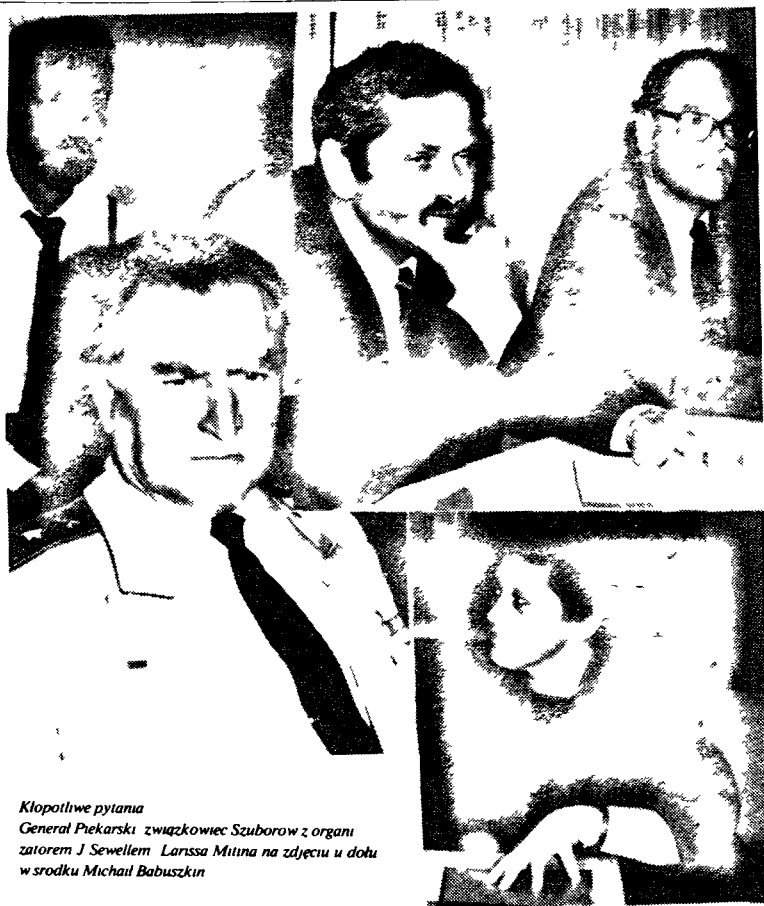
Bezpośrednimi ich gospodarzami była grupa torontonskich pacyfistów z różnych organizacji, która w celu wzajemnego rewizytowania się założyła Wołgograd Committee. Całe to towarzystwo przybyło na spotkanie do ratusza miejskiego gdzie miała odbyć się zamknięta recepcja, ale na wniosek 16 radnych miejskich miało miejsce spotkanie z równie szarymi obywatelami naszego miasta i radnymi. Radni wschodnioeuropejskiego pochodzenia podnieśli bowiem larum domagając się od gości wypowiedzi na temat praw człowieka i nadali spotkaniu charakter bardziej publiczny, co okazało się wcale niezłym pomysłem.

Radni owi wychowali się w tradycji, która kaze przywiązywać daleko idącą ostrożność do przyjazni sowieckich ludzi, a

zwłaszcza ich rządów. Mowa o radnym Benie Grysie, Krysie Korwinie-Kuczyńskim i radnym pochodzenia ukraińskiego Williamie Boychuku. Panowie ci zaprosili osoby w swych okręgach najbardziej w sowieckiej

przyjazni zorientowane - działaczy organizacji imigranckich. Na sali w City Hall znaleźli się też działacze organizacji żydowskich domagających się wypuszczenia ich rodaków z Kraju Rad,

Dokonczenie na str. 10

Kłopotliwe pytania
Generał Piekarski, związkowiec Szuborow z organizatorem J. Sewellem, Larissa Mitina na zdjęciu u dołu w środku Michał Babuszkin

ZAPOWIEDŹ STRAJKU

Oswiadczenie podziemnej Solidarnosci

Generalnie, całą politykę gospodarczą władz trzeba ocenić jako krótkowzroczną, nastawioną na doradne cele

Minimalne są nawet szanse na utrzymanie tej nieznaczonej tendencji wzrostu produkcji przemysłowej, jaką osiągnięto w latach 83-84. Należy raczej oczekiwać ponownej stagnacji, na poziomie kryzysowym

Bez przebudowy polskiej gospodarki, należy oczekiwać utrzymania się tendencji inflacyjnych i ciągłych prób dalszego podwyższania cen, w skali obecnie obserwowanej

Brak oznak poprawy poziomu życia ludności. Po bezprecedensowym spadku realnych dochodów w roku 82, przez następne lata przeciętne dochodu utrzymują się na tym samym, kryzysowym poziomie

Występuje jednocześnie zjawisko spadku dochodów, dla około połowy ludności kraju. Rozszerza się stale liczba osób, żyjących w strefie dochodów niskich. To narastające różnicowanie nie ma zadnego, ani ekonomicznego, ani społecznego uzasadnienia, lecz uzależnione jest od politycznych priorytetów rządzącej ekipy

We wszystkich innych dziedzinach, wpływających na poziom życia ludności, nastąpił regres, niekiedy wręcz dramatyczny

Wzrasta zachorowalność na wiele chorób

Kryzys w budownictwie mieszkaniowym załamał perspektywy życiowe kilku milionów ludzi

Zwiększa się zacofanie technologiczne i cywilizacyjne kraju we wszelkich sferach, również w sferze spożycia. Wszystkie te zjawiska składają się na koszt, jaki ponosi społeczeństwo za błędną politykę gospodarczą władz. Jest to wyrzeczenie, które jednak w najmniejszym stopniu nie przybliża perspektywy poprawy. Bez istotnych przemian strukturalnych, polską gospodarkę czeka nieuchronnie kolejny krach

Jak sugerują oceny sytuacji i wniosków, jakie wypłynęły w ostatnim z zakładowych ogniw NSZZ Solidarnosc, podjęto decyzję o przeprowadzeniu **jednogodzinnego ogólnopolskiego strajku**. Wydano w tej sprawie odezwę

7 maja, 85

TKK NSZZ Solidarnosc
oraz

Przedstawiciel Regionu Mazowsze

ŻĄDAMY RADYKALNEJ PRZEBUDOWY GOSPODARKI

Odezwa Solidarnosci

Grozi nam nowa podwyżka cen

Tym razem, dotyczyć ma ona mięsa i jego przetworów

W obawie przed sprzeciwem społeczeństwa, wszelkie szczegóły tej kolejnej operacji cenowej trzymane są dotychczas w tajemnicy

Wobec kolejnego zagrożenia poziomu życia ludności, NSZZ Solidarnosc musi podjąć zdecydowane kroki

Ogłaszamy pierwszy dzień roboczy obowiązywania nowych cen mięsa dniem ogólnopolskiego strajku

Rozpoczęcie akcji strajkowej - godzina 10. Czas odbywania strajku - jedna godzina

Żądamy zamrożenia cen na podstawowe artykuły, do czasu wprowadzenia powszechnego dodatku drożyznianego (oraz) strategii wyprowadzenia polskiej gospodarki z kryzysu

Dosc propagandowego samozadowolenia Obecne posunięcia gospodarcze prowadzą do nikąd

Żądamy radykalnej przebudowy gospodarki

7 maja 1985

Tymczasowa Komisja Koordynacyjna
NSZZ Solidarnosc

Bogdan Borusewicz

Bogdan Borusewicz, Region Gdansk

Zbigniew Bujak, Region Mazowsze

Tadeusz Jedynek, Region Śląsko-Dąbrowski

Marek Muszynski, Region Dolny Śląsk

oraz

przedstawiciel Regionu Małopolska

Jak donoszą zachodnie agencje z Polski, ulotki z treścią tej odezwy rozrzucone zostały na terenie zakładów Ursus w Warszawie. Na murach pojawiły się hasła **BĘDZIE STRAJK!**

Warszawa, piątek, 31 maja. Pojawiły się ulotki Solidarnosci, wzywające do jednogodzinnego strajku powszechnego, po ogłoszeniu podwyżek cen mięsa. Podwyżki te są nowiadane są na lipiec

PRAWO DO NIEPODLEGŁOŚCI

Lech Wałęsa wysłał do Paryża oświadczenie na konferencję w sprawie praw człowieka, zorganizowaną przez rząd francuski. Sam Wałęsa, zaproszony, nie mógł pojechać, bo władze PRL nie chciały dać gwarancji, że pozwolą mu wrócić do kraju. Oto fragmenty oświadczenia

„Chodzi o przyszłość świata. O to, by ustroje państwowe, prawa i instytucje decydujące o życiu publicznym, kierowały się podstawowymi wartościami moralnymi”

„Dzieje polityczne ostatnich dziesięcioleci ukazują długi, bolesny proces nie spełnionych dążeń i nie dotrzymany obietnic. Równocześnie jednak, także wciąż żywych nadziei. Nadzieje te wynikają z głębokiego przekonania, że są sprawy, które zależą od narodu, że Polacy mają prawo do własnego życia narodowego, że ludzie pracy mają prawo do własnej, niezależnej organizacji”

„W dzisiejszym świecie, prawo do niepodległości narodowej jest doceniane w pełni przez narody, które są jej pozbawione, albo przez takie, które wywalczyły ją sobie kosztem wielkich ofiar”

„Prawo do niepodległości oznacza również poszanowanie tożsamości kulturowej, a w szczególności prawdy w związku z historią narodową. Dla tych, którzy korzystają już z tego prawa, podobny postulat może się wydawać zbędny, pochodzący z minionych czasów. Ale ludzie, którym odmawia się prawa do stanowienia, jako zbiorowisko, o losie własnego kraju, nigdy nie będą się czuli pełnoprawnymi członkami wielkiej, ponadnarodowej wspólnoty”

„Rozumiem pracę zarazem jako prawo jak i obowiązek. Sądzę, za wzorem Jana Pawła II, że praca daje prawo ludziom pracy do swobodnego organizowania się i do tworzenia organizacji, zgodnie z wymogami gospodarki narodowej. Daje prawo do tworzenia niezależnych związków zawodowych, i to zarówno na Wschodzie jak i na Zachodzie”

Wałęsa mówił też o marnotrawieniu pracy całego narodu polskiego, który od dawna nie ma już możliwości wyjścia z najstraszliwszego w całej historii Polski kryzysu gospodarczego

POWRÓT DO STALINIZMU

Warszawa, 31 maja, piątek. Prof. Edward Lipiński wystąpił z oskarżeniem, że władze PRL, poprzez zamiar wprowadzenia nowych przepisów na wyższych uczelniach, usiłują cofnąć Polskę do okresu stalinowskiego

Korespondenci zachodni zanotowali, że sędziwy nestor polskich ekonomistów wyraził tę opinię w przemówieniu do członków Polskiej Akademii Nauk. Powiedział, że przepisy wprowadzane przez władze będą zmuszały polskich naukowców i wykładowców do lojalności wobec systemu i wykluczą możliwość podejmowania niezależnych decyzji, lub zachowania postawy niekonformistycznej. Byłoby to równoznaczne z umieszczeniem nauki

Wyraznym dowodem zaostżenia kursu wobec intelektualistów było polecenie prezesa Polskiej Akademii Nauk, Zdzisława Kaczmarska, aby odmawiać paszportów naukowcom, którzy protestowali przeciw usunięciu z pracy w Akademii docenta Bronisława Geremka. Prof. Lipiński przypomniał też o zwolnieniu warszawskiej lekarki, Zofii Kuratowskiej

POLACY NADAL WALCZĄ O SWOJE PRAWA

Paryż, piątek 31 maja. Seweryn Blumsztajn oświadczył, że społeczeństwo polskie, mimo nasilających się represji ze strony władz, kontynuuje walkę o swe prawa

Blumsztajn przemawiał w Paryżu, na zorganizowanej przez rząd francuski, pohelskiej międzynarodowej konferencji

Mowca powiedział m.in., że Polacy bronią wolności słowa poprzez liczne nieoficjalne wydawnictwa, a niezależna kultura rozwija się w kościołach i domach prywatnych

Uczestnicy konferencji zgodzili się co do potrzeby znalezienia sposobów zmuszania wszystkich państw sygnatariuszy porozumienia z Helsinek, aby się wywiązywały z podjętych zobowiązań

Przemówienie końcowe wygłosił premier Francji. Powiedział, że zamierza zwrócić się do ONZ o utworzenie wysokiej komisji praw człowieka. Francja przeprowadzi w tej sprawie konsultacje w łonie Wspólnoty Europejskiej

KRYZYS

Bywają takie okresy w historii, kiedy czas ucieka szczególnie szybko. W ciągu ponad trzech lat, które minęły od wprowadzenia stanu wojennego i rozpoczęcia tak zwanej reformy gospodarczej, opóźnienie technologiczne polskiego przemysłu w stosunku do państw zachodnich, zwiększyło się o ponad 10 lat

Potencjalna siła nabywcza przeciętnej płacy nominalnej w Polsce, jest o jedną piątą niższa, niż przed stanem wojennym. Co trzecia polska rodzina żyje w biedzie, co eufemistycznie określa się jako „poszerzenie sfery ubóstwa”

Tymczasem kierownictwo partii zapewnia, że reforma jest konsekwentnie wprowadzana w życie, chociaż są jeszcze zjawiska negatywne i różne znane trudności. Nasuwa się pytanie - jeśli rzeczywiście jest tak dobrze, to dlaczego jest tak źle?

Otoż główna przyczyna polega na tym, że, używając zwrotu Radia Erywan, reforma w zasadzie jest, ale tak naprawdę to jej nie ma. Jak pamiętamy, przed grudniem reforma miała objąć trzy sfery polityki, życia społecznego i gospodarki. Miała to więc być reforma polityczno-społeczno-ekonomiczna. Głównym celem reformy miało być ograniczenie wszechwładzy partyjnej biurokracji w taki sposób, aby czyniła ona społeczeństwu jak najmniejsze szkody.

Ograniczenie wszechwładzy biurokracji komunistycznej i przywrócenie społeczeństwu należnych mu praw, było też głównym warunkiem powodzenia reformy i wychodzenia z kryzysu. Warunkiem drugim była wydatna pomoc Zachodu i obozu sowieckiego

ZDŁAWIENI PRZEZ BIUROKRACJĘ

Konieczność ograniczenia władzy aparatu biurokratycznego widzieli też przedstawiciele bardziej światłego nurtu w PZPR

Rektor wrocławskiej Akademii Ekonomicznej tak mówił na IX Zjeździe partii: „Aparat centralny nie jest zdolny do zmiany systemu, który sam stworzył. Ludzie, którzy doprowadzili naszą gospodarkę do katastrofy, którzy ponoszą odpowiedzialność za kryzys gospodarczy, nie mogą nas z tego kryzysu wyprowadzić”. Wypowiedz prof. Józefa Kalety na zjeździe partii, pośrednio wyjaśnia, dlaczego reforma niby jest, a niby jej nie ma, i dlaczego kryzys gospodarczy jest nadal tak głęboki. Otoż los reformy zależy już tylko od komunistycznej biurokracji, czyli tych ludzi, którzy zniewczyli wszystkie poprzednie próby reform i sprowadzili na kraj kryzys gospodarczy bez precedensu na skalę europejską. To właśnie biurokracja, pod osłoną stanu wojennego, sprowadziła projektowaną reformę do jeszcze jednej reorganizacji, ale takiej reorganizacji, która nie zmienia zasad funkcjonowania systemu, ani nie zmniejsza przywilejów nowej klasy

SYSTEM ŻYJE ZE SZTUCZNYM SERCEM

Reorganizacja aparatu biurokracji, wprowadzona przez gen. Jaruzelskiego, jest bezwartościowa, a cały wysiłek tysięcy uczestników, którym często nie można odmówić przecieć dobrej woli, jest marnotrawstwem sił

W Polsce po grudniu system żyje już tylko ze sztucznym sercem i pod namiotem tlenowym. Stosowanie w tych warunkach reformy, ograniczonej do makijazu, niezbyt dobrze rokuje na przyszłość. Tymczasem krajowa narada partyjno-gospodarcza (rozpoczęta 27 maja) jest właśnie poświęcona sprawom makijazu systemu. Grupa pięciuset tak zwanych działaczy partyjnych, zastanawia się nie nad rzeczywistymi przyczynami niepowodzenia reformy po grudniu, ale nad słusznoscą różnych przepisów. Tematów nie zabraknie - obliczono, że istnieje już w PRL 4 tys. aktów normatywnych, określających działanie gospodarki

Warunkiem powodzenia reformy jest przywrócenie narodowi jego praw, również w sferze gospodarki i samoorganizacji władzy komunistycznej biurokracji

Lechosław Gawlikowski, RWE

Z OSTATNIEJ CHWILI

NIE WIERZCIE WŁADZOM PRL...

Poniedziałek, 3 maja. Lech Wałęsa wysłał list do uczestników międzynarodowej konferencji w Ottawie, poświęconej prawom człowieka

Przewodniczący Solidarnosci przestrzega przed akceptowaniem oficjalnych sprawozdań przedstawicieli władz PRL. Obraz ten jest bowiem nieprawdziwy i nie oddaje rzeczywistej sytuacji w dziedzinie praw człowieka w PRL

Represje wobec działaczy opozycji i odbywające się obecnie procesy są tego dowodem. Wałęsa szczególnie ostro potępił proces przeciw Frasyniukowi, Lisowi i Michnikowi

W Paryżu, na rozmowach w sprawie zadłużenia PRL na Zachodzie, przedstawiciel PRD Stanisław Radkowski oświadczył, że Polska nie jest w stanie spłacić odsetek z tytułu zadłużenia bez nowych kredytów z chodnich. Powiedział, że w związku z trudną sytuacją gospodarczą Polska jest w stanie spłacić tylko połowę należnych odsetek, wynoszących w br. 2 miliardy dolarów. Dług PRL na Zachodzie ocenia się obecnie na około 26 miliardów dolarów

Nuncjusz apostolski do spraw stosunków z Europą Wschodnią, arcybiskup Luigi Poggi, w poniedziałek 3 czerwca przybył do Polski. Ma przeprowadzić rozmowy z Prymasem Polski, kardynałem Glempem. Weźmie udział w uroczystościach Bożego Ciała i odwiedzi kilka diecezji. Przeprowadzi też nieoficjalne rozmowy z ministrem spraw zagranicznych PRL, Stefanem Olszowskim, oraz z szefem urzędu do spraw wyznaw Adamem Łopatką. Wizyta potrwa trzy tygodnie

de was ta cja

Działalność Wydziału Ochrony Środowiska Urzędu Wojewódzkiego w Katowicach należy do najbardziej strzeżonych tajemnic państwowych, w niczym nie ustępując tajemniczości w działaniu Urzędu Spraw Wewnętrznych. Jako że województwo katowickie, przed reformą administracyjną śląsko-dąbrowskie, posiadało specjalny status w peerelu, więc Wydział Ochrony Środowiska nie był i nadal nie jest zobowiązany do udzielania informacji komukolwiek, poza Komitetem Wojewódzkim partii.

A jeśli wydział ten czuje potrzebę pochwalenia się swoją działalnością, na przykład przy okazji wyborów do Sejmu, lub rad narodowych, czyni to w tak zagmatwany sposób, że przeciętny obywatel w koncu nie wie, czy na przykład opady kwasu azotowego używają, czy też niszczą glebę.

Województwo katowickie należy do tych obszarów, na których nie powinno się już budować żadnych nowych fabryk lub przedsiębiorstw, bowiem wszelkie względy ekonomiczne przemawiają przeciwko takiej lokalizacji, nie wspominając już o względach ekologicznych. Do negatywnych czynników ekonomicznych należą brak siły roboczej, brak własnej bazy surowcowej poza węglem, przestarzała sieć komunikacyjna, oraz jednobranzowość już istniejących zakładów produkcyjnych.

W wieku XIX budowano huty w pobliżu złóż rud. Dzisiaj jednak, na Górnym Śląsku, nie ma już rud, ani żelaznych, ani też cynkowych. Zbudowano jednak hutę na terenie górnośląskiego okręgu przemysłowego, lub może - uściślając - poszerzono ten okręg, budując hutę Katowice na jego obrzeżu. To samo uczyniono już wcześniej, budując, także na terenach przylegających do górnośląskiego okręgu przemysłowego, hutę cynku w Miasteczku Śląskim koło Tarnowskich Gór.

Za lokalizacją huty Katowice na obszarze Górnego Śląska, nie przemawiały żadne względy. Można je rozpatrzeć po kolei. Jeśli ktoś nie miał pracy w Golonogu, Łosieniu lub Ząbkowicach, to potrafił ją znaleźć w pobliskiej Dąbrowie Górniczej. Odpada zatem argument o konieczności poszerzenia rynku pracy.

Jeżeli i tak trzeba do huty dowozić rudę z daleka, to można by ją, z takim samym efektem, dowozić gdzie indziej. Produkcja huty Katowice nie jest przetwarzana na produkt finalny ani na miejscu, ani też na terenie górnośląskiego okręgu przemysłowego.

Efektom lokalizacji huty Katowice w Golonogu, jest jedynie zachwianie bilansu wodnego na obszarze całego województwa katowickiego.

Pomijam tutaj już sprawę bardzo często dyskutowaną w kraju, w okresie budowy huty Katowice. Pow szechnie twierdzono wówczas, że pod budowę huty przeznaczono jedynie żyzne gleby województwa katowickiego. Podobnie wygląda sprawa huty cynku w Miasteczku Śląskim, pod Tarnowskimi Gorami. Miasteczko Śląskie leży już poza górnośląskim okręgiem węglowym. Przed

The Toronto Board of Education Wydział Oświaty Miasta Toronto

ZAWIADAMIA

o kursach języka angielskiego

dla dorosłych i dzieci w okresie wakacyjnym
od 2 lipca do 2 sierpnia 1985

w publicznej szkole Fern przy 128 Fern Ave
ROZKŁAD ZAJĘĆ

Lekcje angielskiego dla dorosłych od 9 rano do 2 30 po poł
Lekcje angielskiego dla dzieci od 9 rano do 12 w południe
Lekcje języka polskiego dla dzieci od 1 do 3 30 po poł

W czasie zajęć dla dorosłych
zapewnia się opiekę dla dzieci w wieku przedszkolnym

OSOBY ZAINTERESOWANE
PROSZONE SĄ O ZGŁOSZENIE SIĘ
W KANCELARII SZKOŁY FERN
W DNIU 2 LIPCA 1985

Polski odpowiednik "YELLOW PAGES" na Toronto i okolice ukaze się już wkrótce...

NIECH CIEBIE W NIM NIE ZABRAKNIE

Firma wydawniczo-drukarska MASTER PRINTING wydaje PIERWSZĄ w Ontario kompletną książkę telefoniczną w języku polskim, w formacie 8 1/2" x 11"

Zawierac ona będzie wykaz i ogłoszenia reklamowe firm polskich jak również zainteresowanych polskim konsumentem firm kanadyjskich

Obok firm zajmujących się produkcją, handlem i usługami znajdują się w niej osoby wykonujące wolne zawody i świadczące wszelkiego rodzaju usługi. Podzielona będzie na działy odpowiadające różnym rodzajom działalności gospodarczej

Część ogłoszeniowa zostanie uzupełniona zbiorem informacji i wykazów przydatnych każdemu mówiącemu po polsku mieszkańcowi Toronto i okolic

Książka będzie wydana w nakładzie 25 tys. egzemplarzy i rozprowadzona BEZPŁATNIE

ZAMIESZCZAJĄC OGŁOSZENIE W POLSKIEJ KSIĄŻCE TELEFONICZNEJ:

- POWIĘKSZYSZ SWOJĄ KLIENTELĘ,
- NAWIĄZESZ NOWE KONTAKTY HANDLOWE,
- PRZYCZYNISZ SIĘ DO WZMOŻENIA AKTYWNOŚCI
GOSPODARCZEJ POLSKIEJ GRUPY ETNICZNEJ.

Szczegółowe informacje uzyskasz dzwoniąc do:

MASTER PRINTING, TEL.: (416) 536 - 6638

lub WYPEŁNIAJĄC PONIŻSZY KUPON:

JEŚLI WYPEŁNISZ I WYŚLESZ TEN KUPON NA ADRES
MASTER PRINTING, 251 SORAUREN AV., TORONTO,
ONTARIO, M6R 2G3 UZYSKASZ ZNIŻKĘ 5% OD CENY
Ogłoszenia.

TU WYCIĄĆ

NAZWA FIRMY..... .TEL.

ADRES..... .KOD POCZTOWY.....

WŁAŚCICIEL

RODZAJ DZIAŁALNOŚCI.....

**U W A G A · WYSŁANIE KUPONU NIE ZOBOWIĄDUJE DO ZAMIESZCZENIA
OGŁOSZENIA.**

137 138 139

budową huty cynku, miejscowość ta liczyła około 3 tys. mieszkańców. Od strony zachodniej oraz północnej, Miasteczko Śląskie było otoczone lasami. Te lasy ciągnęły się aż po Lubimiec, Olesno, oraz Herby i Kłobuck. Do Miasteczka, przed okresem budowy huty, przyjeżdżano w niedzielę na wypoczynek. Tutaj bowiem zaczynał się zielony Śląsk.

W roku 1960 przystąpiono w Miasteczku Śląskim do budowy huty cynku. Kiedy mieszkańcy Miasteczka Śląskiego wyrazili obawy, że huta zanieczyszczy środowisko naturalne, powiedziano im, że **taki nowoczesny zakład, jak ten, który ma być zbudowany w ich miejscowości, nie będzie emitował żadnych pyłów.**

Kiedy hutę uruchomiono, mieszkańcy Miasteczka Śląskiego mogli się przekonać, ile prawdy było w zapewnieniach władz. Dzisiaj, Miasteczko Śląskie należy do najbardziej zanieczyszczonych polskich miejscowości. Zanieczyszczony jest opady związków kwasu siarkowego oraz tlenku cynku i ołowiu.

Związki kwasu siarkowego zniszczyły doszczętnie otaczające lasy, zas tlenki cynku i ołowiu, skaziły glebę do tego stopnia, że spożywając na przykład warzywa z przydomowych ogrodników, można zachorować na ołowicę.

Jeszcze w okresie gierkowski, władze miały świadomość dopótnionych zniszczeń, bowiem mieszkańcom Miasteczka Śląskiego, Żylina oraz Żylinka, wypłacano odszkodowanie za poniesione straty w ogrodach, sadach, oraz na polach. Obiecywano także przesiedlenie ludności do Tarnowskich Gór, do specjalnie zbudowanych bloków mieszkalnych, bowiem hutę cynku miała otaczać strefa sanitarna o szerokości od półtora do dwóch kilometrów. Skonczyło się na obietnicach. Gdyby uczciwie podchodzono do problemu zanieczyszczenia środowiska naturalnego w Miasteczku Śląskim, to w pierwszym rządzie nie dopuszczono by do składowania odpadów produkcyjnych na hałdzie, która jest źródłem wtórnego zapylenia.

Opady poprodukcyjne huty cynku, mają konsystencję podobną do mąki, każdy podmuch wiatru wzniesie chmury pyłu.

W hucie cynku i ołowiu, ołowica należy do chorób zawodowych. Chorują jednak nie tylko pracownicy zakładów w Miasteczku Śląskim, ale także mieszkańcy trzech sąsiadujących z hutą miejscowości. Gdyby dbano przynajmniej o zdrowie dzieci, to po pierwsze, wszystkie dzieci mieszkające w Miasteczku Śląskim, Żeglinie i Żeglinku, poddawano by okresowym badaniom lekarskim, a po drugie, organizowano by im wakacje poza terenem o skażonym środowisku.

WTOREK, 4 CZERWCA. Nadeszła wiadomość, że około 500 studentów, wykładowców i pracowników administracyjnych Uniwersytetu Jagiellońskiego, zorganizowało wczoraj pokojowy wiec przeciwko planom ograniczenia autonomii wyższych uczelni. W auli uniwersyteckiej odczytano rezolucję protestacyjną, podpisaną przez senat Uniwersytetu Jagiellońskiego i studentów.

Podobne protesty odbyły się w ostatnich dniach na uniwersytetach w Warszawie, Wrocławiu i Gdańsku.

W poniedziałek i wtorek w ub. tygodniu odbyła się tzw. krajowa narada partyjno-gospodarcza, w Poznaniu z udziałem ok. 500 osób, poświęcona reformie gospodarczej. Przedstawiciele ekipy Jaruzelskiego potwierdzili, że nie zamierzają wprowadzać rzeczywistej reformy ograniczającej się nadal do reorganizacji w ramach obecnego systemu. Sekretarz KC Barcikowski opowiedział się za skuteczną partyjną kontrolą samorządów zakładowych. Organizacje partyjne powinny reagować z całą stanowczością na wrogie próby wnoszenia na grunt zakładowej działalności antysocjalistycznej. Partia będzie się przeciwstawiać graczom politycznym, którzy chcieliby z samorządu uczynić bazę do antysocjalistycznej działalności.

Zapowiadając twardą linię kontroli partyjnej nad polityką personalną w gospodarce, związkami zawodowymi i samorządami, Barcikowski wezwał też do naśladowania w dziedzinie reformy wzorów radzieckich.

Z przemówienia wicepremiera Mesnera wynika, że ekipa Jaruzelskiego wzmocni rolę centralnej biurokracji partyjnej w dyrygowaniu gospodarką. Władze nie zamierzają zmienić zasad planowania i zarządzania gospodarką, nie zrezygnują z administracyjnej kontroli cen w zatrudnieniu, mają zamiar wprowadzić różne zarządzenia dyscyplinarne np. ograniczenie zasiłków chorobowych czy rozwój systemów akordowych.

Ciąg dalszy ze str. 1

JAJŁTA

Wojna z Niemcami miała na celu obalenie totalitaryzmu i przywrócenie wolności. Cel ten został w Jałcie zdradzony.

Która z tych trzech interpretacji jest najbliższą prawdą? W rzeczywistości, Stalin realizował trójstopniowy plan. Pierwszym jego celem była aneksja terytoriów, które przypadły ZSRR na mocy umowy z Niemcami, to znaczy kraje bałtyckie, 40 procent terytorium Polski, część Finlandii, Bukowiny i Besarabii. W zamian za pomoc w pokonaniu Niemiec, Stalin wymusił na zachodnich Aliantach zamknięcie oczu na te podboje, czyli uznanie de facto umowy, którą zawarł ze swym byłym sojusznikiem Hitlerem.

Drugim elementem planu Stalina, była sowietyzacja Europy Środkowej i Wschodniej. Trzecim, rozciągnięcie strefy wpływów na pozostałą część kontynentu, dzięki spodziewanemu wycofaniu się wojsk amerykańskich z Europy. Tylko tego trzeciego zamierzenia nie udało mu się zrealizować.

W OBRONIE PAPIEŻA

Opublikowany we środę 29 maja, w *Trybunie Ludu* artykuł prof. Adama Łopatki, pod tytułem **Niezmienność polityki wyznaniowej**, był odpowiedzią na wcześniejszy artykuł Andrzeja Micewskiego, doradcy Prymasa do spraw społecznych

Tematyka nauczania Jana Pawła II, stosunek do rzeczywistości nazywanej Kościołem, zwłaszcza do nauk oceniających z punktu widzenia moralnego działalność człowieka i ruch społeczny, nie schodzą z łam pras pisanej, radia i telewizji w Polsce w oficjalnych środkach przekazu, głosy przedstawicieli Kościoła albo bliskich hierarchii kościelnej, nie są uwzględniane

Ukazują się jednak w prasie katolickiej o niewielkim zasięgu. Na te tematy wypowiedział się na łamach katolickiego tygodnika *Niedziela* z 19 maja br., **Andrzej Micewski**, doradca Prymasa Polski do spraw społecznych

Artykuł nosi tytuł **Wokół nauczania Jana Pawła II** i jest odpowiedzią na zarzuty, stawiane w reżimowej prasie, nawet przez przedstawicieli rządu, pod adresem Ojca Świętego i Kościoła

Cenzura interweniowała kilkakrotnie

Juz w pierwszym zdaniu, autor odpiera ataki, które usiłują przedstawić opinię publiczną w kraju Jana Pawła II jako człowieka, działającego na podstawie uprzedzeń i przesłanek stronniczych

„Jan Paweł II wypowiada się w sposób bardzo wyważony. Kto zna tę praktykę Jana Pawła II, ten powinien być ostrożniejszy w szafowaniu zarzutem, że katolicy w Polsce dążą do stworzenia jakiegoś tabu wokół osoby Ojca Świętego. Czym innym jednak jest krytyka, a czym innym uproszczenia propagandowe, które od pewnego czasu znajdujemy w publikacjach na temat Jana Pawła II”

„Jeśli więc komus brak dostatecznego taktu, by uszanować osobę Papieża, drogą wyznawcom katolicyzmu i drogą milionom Polaków, których jest rodakiem, powinien zwążyć, że chodzi także o osobowość odgrywającą zasadniczą rolę w kształtowaniu moralnych zasad i w tworzeniu pokojowej praktyki życia społeczno-narodowego”

Micewski poruszył problem dialogu, nawiązując do słów Łopatki w *Trybunie Ludu*

„Słowo dialog nie ma dzisiaj ujednoliczonego znaczenia. Jest ono bowiem tak nadużywane, że oznacza wszystko i nic. W stosunkach między Kościołem i państwem, winno ono mieć określoną treść. My z jednej strony przyjmujemy do wiadomości pewne obiektywnie istniejące zasady konstytucyjne, a nasi ideologiczni adwersarze będą uznawać uniwersalizm Kościoła, jego związek z papieskim Rzymem, jego prawo do sprawowania kultu religijnego, ale także istnienie kultury katolickiej i katolickich zasad życia społecznego”

„W tych granicach można czynić coś wspólnie dla Polski. Wszystkie inne granice dialogu, wydają się iluzoryczne, choć na papierze można je sobie zakresić dowolnie, bo papier jest cierpliwy. Gdy jednak przychodziły w Polsce okresy trudnych przełomów, Kościół okazywał się zawsze potrzebny społeczeństwu, a także rządzącym, również dlatego, że mógł pomóc mocą swej religii i nauki społecznej, przyczyniając się do zachowania spokoju wewnętrznego w kraju”

Tu następuje ingerencja cenzury

Andrzej Micewski odpiera ataki, powtarzane w prasie oficjalnej, za niemieckim magazynem ilustrowanym *Stern*, dotyczące podróży papieskich i potępienia teologii wyzwolenia

„Podróże międzynarodowe głów państw, szeregowych polityków, dyplomatów i dziennikarzy, kosztują krocie, a czy jednak ich zaniechanie nie zwiększyłoby groźby wojny, nie zmniejszyłoby pomocy dla trzeciego świata? Nie podróże i spotkania międzynarodowe, ale gigantyczne zbrojenia są powodem głodu i nieszczęścia na świecie”

„Druga sprawa wiąże się z potępieniem tak zwanej teologii wyzwolenia. Wkomponowanie w nią marksizmu jest równie niemożliwe, jak wkomponowanie założeń religijnych w system materializmu dialektycznego. Nie rozumieją tego ludzie, którym zależy na łatwej, uproszczonej propagandzie Marksizmu, nie da się ożenić z religią, tak jak katolicyzmu z marksizmem”

„Nie znaczy to naturalnie, by ktokolwiek mógł kwestionować drastyczność niedoli społecznej w wielu krajach trzeciego świata”

Autor zauważa dalej, że Kościół był zawsze zwolennikiem wyzwolenia narodów i ludów. Odrzucał liberalizm i nie ograniczony kapitalizm. Również sprzeciwiał się doktrynom materialistycznym. Potępienia teologii wyzwolenia nie można izolować z kontekstu całego społecznego nauczania Kościoła, szczególnie nauki Soboru Watykańskiego II

Autor przechodzi następnie do odparcia zarzutów podnoszonych przeciw Janowi Pawłowi II, jakoby odchodził od nauki kardynała Stefana Wyszyńskiego i Soboru Watykańskiego II, oraz jakoby posłannictwo obecnego Papieża miało charakter polityczny. Czytamy

„Kościół ma misję religijną i nigdy nie pozwoli się zepchnąć na płaszczyznę gry o władzę i doczesnej polityki. Kościół daje wskazówki społeczno-moralne, ale nie bierze bezpośredniego udziału w (...) Kościół wpisuje się w nowe ustroje i systemy polityczne”

„Kościół działa i będzie działał w różnych systemach i ustrojach społecznych. A w dzieje Polski, wpisał się przeszło tysiąc lat temu, jednocześnie z powstaniem państwa polskiego”

„Kościół, pełniąc swą misję w różnych ustrojach, obserwuje z radością przejawy dążeń wolnościowych i humanistycznych, troszczy się natomiast, gdy zjawiska te słabną. Wspiera i wspierac będzie tendencje wolnościowe i humanistyczne, choćby pochodziły od jego przeciwników filozoficznych i ideologicznych”

„Natomiast Kościół dystansuje się od wszelkich przejawów przeciwstawiania się jego nauczaniu społecznemu, apartemu na zasadzie miłości, pokoju i sprawiedliwości społecznej. Wszelka praktyka społeczna, sprzeczna z tą zasadą, nawet jeśli chce usuwać krzywdę społeczną, jest dla wyznawcy chrześcijaństwa nie do przyjęcia. Popadają w sprzeczność ludzie, którzy chwają Kościół w naszym kraju, w obiektywnie istniejących u nas warunkach ustrojowych, a czekają by wypowiedział się przeciw pokojowi społecznemu i za rozstrzygnięciem drogą siły, przemocy, konfliktów społecznych, w innych częściach świata”

„W doktrynie katolickiej jest określona logika i konsekwencja. Wiąże się ona z pierwszym i najważniejszym przykazaniem Bożym, przykazaniem miłości, a także miłości społecznej

PAŃSTWO POLICYJNE

Jak liczny jest aparat policyjny w Polsce? Z wypowiedzi funkcjonariuszy resortu spraw wewnętrznych, publikacji prasowo-telewizyjnych, zamieszczanych w massiach, wynika, że milicjantów w Polsce jest mało. Za mało w stosunku do potrzeb

Telewizja polska opowiada ostatnio z upodobaniem o dokonywanych w różnych zakątkach Polski napaściach, kradzieżach, gwałtach i rozbojach. Morał tych opowieści jest taki, że gdyby było więcej komisariatów i więcej milicjantów. Ale komisariatów i milicjantów, powiadają komentatorzy telewizyjni, jest za mało i dlatego wieczorne spacerki ciemnymi ulicami są u nas nie romantyczne, a niebezpieczne. Od głównego zadania - zapewnienia społeczeństwu ładu i porządku, odciągają milicjantów siły antysocjalistyczne

Stworzmy milicji lepsze warunki bytowe, bardziej sprzyjającą atmosferę, pomnożmy jej szeregi

To wszystko o czym tu mowa, potwierdził podczas ostatniego posiedzenia Sejmu gen. Kiszczak. Cytujemy sefa resortu MSW: „Wbrew rozsiewanym z całą premedytacją kłamliwym mitom, w Polsce na sto tysięcy mieszkańców, przypada znacznie mniej funkcjonariuszy milicji obywatelskiej, aniżeli policjantów na przykład we Francji, Belgii, Włoszech, w Republice Federalnej Niemiec, czy Wielkiej Brytanii”. Generał Kiszczak nie wymienił żadnego wskaźnika, żadnej uwiarygodniającej to stwierdzenie liczby, a posłowie o to, rzecz oczywista, generała nie pytali. Nie pytają o to nigdy rzecznika prasowego rządu, piszący na tematy ładu i bezpieczeństwa dziennikarze, choć przecież rzecznik wie wszystko i na pewno by się swoją wiedzą z kolegami po piórze podzielił. Chociaż może on także nie wie, ilu jest w Polsce funkcjonariuszy MO i bezpieki

Na temat MO i SB roczniki statystyczne również milczą

W okresie Solidarności, kiedy powstał Niezależny Samorządny Związek Funkcjonariuszy Milicji Obywatel-

skiej, obliczono że kadra milicyjna liczy w PRL około 200 tys. osób, 550 milicjantów na 100 tys. obywateli. Są to dane, pochodzące z wiarygodnych i kompetentnych, źródeł

Przyjmijmy więc liczbę 200 tys. za aktualną do dziś. Trudno sądzić, że po wprowadzeniu stanu wojennego, milicjantów ubyło. Jest ich raczej więcej, niż cztery lata temu

Aby się dowiedzieć, ilu jest policjantów w krajach zachodnich, wystarczy posługując się telefonem lub telexem, zwrócić się do poszczególnych, zajmujących się tymi sprawami resortów. Oto kilka uzyskanych przez Radio Wolna Europa, za pomocą telexu, danych

W Stanach Zjednoczonych, na 100 tys. obywateli przypada około 250 policjantów. W Niemczech Zachodnich - 315. W Wielkiej Brytanii, włączając siły policyjne w Południowej Irlandii - 260. We Francji - 225. Razem z zandarmami, którzy podlegają ministerstwu obrony - 309

Dane te nie są tajne, prawo do nich ma zarówno społeczeństwo jak i środki masowego przekazu. Z prostego rachunku wynika, że w państwach, o których mowa, do których zwrócono się o informację, jest w przeliczeniu na liczbę obywateli średnio dwukrotnie mniej policjantów, niż w Polsce. Co z tego wynika?

Wynika z tego, że w państwach demokratycznych informacje dotyczące policji, jej liczebności i jej działań, nie są zastrzeżone wyłącznie dla rządzących tymi państwami. Ze społeczeństwu ma dostęp do tych informacji, a więc może w tę sferę działalności państwa ingerować. Dostęp do informacji o liczebności sił policyjnych ma każdy

Gen. Kiszczak mówił w Sejmie także o tych, którzy nie sięją, nie orzą, a żyją kosztem społeczeństwa, będąc jego ewidentnymi pasożytami. Ze społecznego punktu widzenia, gdyby chcieć pozbyć się znacznej liczby tych „ewidentnych pasożytów”, trzeba by przynajmniej o połowę zlikwidować stan funkcjonariuszy milicji i bezpieczeństwa. Danuta Drzewinska, RWE

Centralny Komitet Polskich Organizacji Weterańskich
pod patronatem Kongresu Polonii Kanadyjskiej
- Okręg Toronto
zaprasza na uroczystości poświęcone

Polskim Siłom Zbrojnym w Drugiej Wojnie Światowej
Program

Niedziela dnia 9 czerwca 1985 r.

- godz. 11:30 - Msza św. w Kościele św. Kazimierza. Po Mszy św. złożenie wieniec przed pomnikiem Katyńskim
 - godz. 17:00 - Akademia - Central School of Commerce, 570 Shaw Str - Toronto
- Dużo miejsca do parkowania. Dojazd kolejką podziemną do stacji Ossington. Bilety w cenie \$3.00. Apelujemy do Polonii o wzięcie licznej liczby udziału w powyższych uroczystościach.
- Komitet**

WALKI WOJSKA POLSKIEGO W KAMPANII FRANCUSKIEJ — CZERWIEC 1940

Podpisana w maju 1939 roku umowa między Francją a Polską stwierdzała, że będzie zorganizowana we Francji, dywizja piechoty jako regularna jednostka Wojska Polskiego z przyczyn operacyjnych miała podlegać dowództwu francuskiemu. Projektodawcą tego pomysłu był Konsul R P A Kawalkowski, który znał patriotyczne nastawienie wśród znacznego odłamu emigracji zarobkowej.

Wyznaczono dowódcę (płk Bleszynski) oraz miano przysłać z Polski część kadry (30 oficerów i 300 podoficerów). Już 1 września 1939 rozpoczęto przyjmowanie pierwszych ochotników w placówkach dyplomatycznych R P na terenie Francji (do połowy tego miesiąca zgłosiło się 15 tysięcy ochotników).

Tragiczny rezultat kampanii wrześniowej spowodował, że napływ ochotników ograniczał się już nie tylko do emigrantów z Europy Zachodniej, od października przewagę wśród nich mieli uciekinierzy z ziem polskich zajętych przez obydwo okupantów. Z obywateli R P przebywających na terenie Francji powstała Centralne Biuro Rekrutacyjne 103 tysięcy uznano za zdolnych do noszenia broni. Jednak organizacja jednostek bojowych Wojska Polskiego szła nad wyraz opornie. Złożyło się na to kilka czynników. Wynik kampanii wrześniowej i niespodziewana w tak szybkim czasie klęska Polski podważyła zaufanie Francuzów do wartości bojowej żołnierza polskiego. Myśląc kategoriami I wojny światowej Francuzi, liczyli, że obecne działania wojenne będą wieloletnie dlatego nie spieszyli się z tempem organizowania kolejnych jednostek polskich, zresztą sami odczuwali dotkliwy brak w zaopatrzeniu w środki bojowe.

Dopiero w marcu 1940 stan bojowy osiągnęła Brygada Podhalaska (dow. płk Bohusz-Szyszkow, 182 oficerów i 4696 żołnierzy, uzbrojenie 3707 karabinów, 566 pistoletów, 163 garłaczki, 191 r k m 68 c k m 15 moździerzy 50 m m i 15 kalibru 81 mm, 25 dział przeciwpancernych 25 mm). Jak wynika z powyższego zestawienia jednostka ta nie posiadała organicznej artylerii wsparcia ani przeciwlotniczej. Oryginalnie planowano wysłanie jej na front w Finlandii do walki z Sowiecami. Jednak brak odpowiedni ze strony rządu fińskiego, który 13 marca poprosił najazdców sowieckich o zgodę na rozpoczęcie rozmów pokojowych, przekreślił te plany. Najazd 9 IV 1940 Rzeszy na Danię i Norwegię spowodował wyjazd Brygady tam właśnie, gdzie odznaczyła się podczas odbicia Narviku (po niej przetransportowana 14 VI do Brestu z zadaniem zajęcia pozycji obronnych w Bretanii zostaje rozbita, tak że tylko niewielu żołnierzy trafi na wyspy brytyjskie). Następną jednostką Wojska Polskiego, która osiągnęła stan bojowy była I Dywizja Grenadierów (dowódca gen B Duch, utworzona jeszcze w październiku 1940 w Coetquidan). Dywizja ta liczyła 580 oficerów, 2600 podoficerów i 13 tysięcy szeregowych uzbrojonych w 12 tys karabinów, 336 rkm 176 ckm 27 moździerzy oraz 54 działa panc 25 mm i 8 dział ppanc 47 mm.

Podobny choć liczbowo nieco mniejszy skład (o 15 oficerów, 247 podoficerów i 88 żołnierzy oraz artylerię ppancerną posiadała 2 Dywizja Strzelców Pieszych). Pozostałe jednostki jak 3 Dywizja Piechoty (8500 żołnierzy dow. gen bryg R Dreszer) 4 Dywizja Piechoty (3150 żołnierzy dow. płk T Zieleniewski) oraz 10 Brygada Kawalerii Pancernej (dow. gen Maczek około 3 tysięcy żołnierzy) z chwilą rozpoczęcia ofensywy niemieckiej były w zaledwie 10% uzbrojone i umundurowane, nic dziwnego, że w tym stanie nie nadawały się do użycia bojowego (10 B Kawalerii Pancernej mimo to była w stanie wysłać na front oddział wydzielony). W zamieszaniu ewakuacyjnym kierującym wszystkim co zdolne do walki w stronę "reduty bretonskiej" (podobnie jak we wrześniu 1939 "przedmieście rumuńskie" wymaginy w umysłach kilku wojskowych i polityków teren ostatecznej obrony) 3 i 4 Dywizja Piechoty uległy rozproszeniu.

Z drugiej strony ze względu na relatywnie bliską odległość od portów, stosunkowo duży procent żołnierzy z tych jednostek zdołał dotrzeć na wyspy brytyjskie. 10 Brygada Kawalerii Pancernej choć nadal znajdowała się we wczesnych stadiach organizacyjnych i dopiero 1 czerwca porabiała sprzęt bojowy, wystawiła po 10 dniach szkolenia grupę bojową w składzie batalionu czołgów.

W walkach wzięły udział także

formowane po 17 V 40 kompanie przeciwpancerne, które przypdzielane do jednostek francuskich podzieliły ich los.

Rozpoczęta 10 maja 1940 ofensywa niemiecka w pierwszych dniach nie natrafiła na polskie jednostki bojowe, które jako będące w stadium organizacyjno-szkoleniowym znajdowały się ciągle jeszcze na tyłach.

Dopiero pogorszenie się sytuacji na skutek pobicia we Flandrii "Grupy Armii nr 1" wyeliminowania armii belgijskiej i holenderskiej drogą kapitulacji oraz Brytyjskiego Korpusu Ekspedycyjnego drogą ewakuacji ujawniło groźbę położenia strony francuskiej (w sumie alianci stracili 69 dywizji).

W tej sytuacji zaczęto rzucić na front jednostki bojowe o nie ukończonym szkoleniu. I Dywizja Grenadierów już 28 V 40 obsadziła linię obronną na tyłach fortyfikacji Maginot wchodząc w skład 20 Korpusu Francuskiego, w rejonie Levine-Damfessel (na płn -zachód od Nancy) 15 VI 40 niemieckie dywizje z I Armii (gen E Witzleben) przedarły się przez "niezdobywalną linię Maginot" nawiązując kontakt bojowy z dywizją polską, natarcie niemieckie zostało odparte, jednak na skutek wycofania się z lewego skrzydła 52 Dywizji Francuskiej I Dywizja Grenadierów musiała się cofnąć w rejon Maizieres-Dieuze 16 VI niemal nie doszło do okrążenia dywizji, straty polskie wynosiły 15% stanu wyjściowego (głównie wzięci do niewoli). Dywizja wycofuje się w nocy na linię kanału Marny-Ren w walkach trwających cały dzień (17 VI) pod naporem niemieckiej piechoty zmotoryzowanej i broni pancernej odbywa pułki grenadierów oddają częściowo swe pozycje, dopiero nocny kontratak przynosi ich odzyskanie a także jenców z 75 i 272 Dywizji Piechoty niemieckiej 18 czerwca trwają dalsze walki jednak sąsiadująca 52 Dywizja Piechoty francuskiej sparaliżowana pogłoskami o toczących się rozmowach kapitulacyjnych nie przejawia opoty do walki, wycofując się co zmusza do podobnego czynu I D Grenadierów.

W ciągu 3 dni walk dywizja poniosła straty w wysokości jednej trzeciej stanu wyjściowego, posiadając minimalne zaopatrzenie w amunicję i żywność. 21 czerwca wobec beznadziejnego położenia okrążonego 20 Korpusu Francuskiego jak i ogólnej sytuacji strategicznej, wobec niemożliwości przebiccia się w stronę Szwajcarii, bądź do portów atlantyckich czy śródziemnomorskich gen B Duch wydaje rozkaz rozwiązania dywizji.

Więcej szczęścia bojowego posiadała 2 Dywizja Strzelców Pieszych, 8 VI weszła w skład 45 Korpusu, w 4 dni później obsadziła pas obrony tyłowej w rejonie Belfort. Od 15 VI 40 toczy walki z dywizjami Grupy Pancernej "Sud" H Guderiana. Wojska niemieckie wychodzą na tyły 8 Armii Francuskiej, przypierając je do granicy szwaj-

carskiej. Od 18 VI 40 broni rejonu Maiche, odpierając ze stratami niemieckie ataki 20 V wobec wyczerpania się amunicji przekracza granice Szwajcarii (ponad 11 tysięcy żołnierzy i oficerów).

Sytuacja strategiczna pierwszej dekady czerwca doprowadza do konieczności rzucania na załamujący się front nawet fragmentów jednostek będących w stanie organizacyjnym. Tak było z wymienionymi uprzednio formacjami 10 Brygady Kawalerii Pancernej, 10 czerwca w 10 dni po zaznajomieniu się z przysłanym sprzętem bojowym wysłano część tej jednostki na front 13 V B K Panc broniąc przepraw na rzece Marna, otrzymała zadanie odrzucenia wojsk niemieckich nacierających na tyły 20 D Piechoty Francuskiej 14 VI wobec zmasowanych ataków niemieckiego lotnictwa i faktu że sąsiednie dywizje francuskie uległy rozbiciu (20 i 59 Dywizja), Brygada cofa się nawiązując łączność z 2 Dywizją Piechoty Francuskiej, 17 czerwca obsadza przeprawę na Kanale Burgundzkim w rejonie Montbard, która to miejscowość była już w rękach Niemców.

W boju nocnym rozbił niemiecki batalion zmotoryzowany, jednak nazajutrz wobec braku paliwa gen Maczek nakazuje zniszczenie sprzętu ciężkiego i przebijanie się indywidualnie i grupowo do portów na wybrzeżach Morza Śródziemnego. W kampanii francuskiej brali także udział lotnicy polscy zgrupowani w 2 dywizjonach i kilku kluczach frontowych, w sumie 141 pilotów (bez dywizjonu treningowego). Zestrzelili oni na pewno 56 maszyn nieprzyjacielskich (20 prawdopodobnie) przy własnych stratach 13 pilotów.

Było to "preludium" do następnego sukcesu powietrznego jaki już w 3 miesiące później stanie się ich udziałem w czasie "Bitwy o Wlk Brytanię". Dochodząc do finalnych konkluzji należy stwierdzić że jednostki Wojska Polskiego zorganizowane we Francji, po kilku dniach walk dzieliły zwykle los formacji wojskowych gospodarzy. Nie wynika to z "kompleksu klęski" jaki pozornie mogli wywnieść Polacy z kampanii wrześniowej. Było to skutkiem braku organizacyjno-szkoleniowych opierania się na zaocofanej doktrynie wojennej Francji, która rozstrzygnięcie widziała nie w manewrze lecz w bojach pozycyjnych o genealogii z okresu I wojny światowej. Uzbrojenie francuskie też przedstawiało wiele do życzenia, było wprawdzie lepsze niż większość tego co posiadali Polacy we wrześniu 1939 roku jednak ustępowało niemieckiemu. Logistyka szczególnie w drugiej połowie czerwca prawie nie istniała.

W tym czasie na skutek paniki części społeczeństwa francuskiego, chaos na drogach wiodących w stronę portów atlantyckich czy śródziemnomorskich, stwarzał sceny przy których wydarzenia ze słynnej "szosy zaleszczyckiej" były by objawami porządku i samorganizowania ewakuacyjnego.

Uniemożliwiało to wyciągnięcie nawet tyłowych i zapasowych jednostek, tak że ze stanu 85 tysięcy jaki na początek czerwca osiągnęło Wojsko Polskie do Anglii dotarła jedna trzecia stanu osobowego.

Oprócz warunków obiektywnych, które uniemożliwiły ewakuację, częściowa wina spada na rząd gen W Sikorskiego, który lojalnie wierzył w siłę i wolę walki francuskiej nie przygotowując z góry alternatywy w postaci planów ewakuacyjnych. Tak więc zostały zaprzepaszczone wysiłki 7 miesięcy i formowanie jednostek Wojska Polskiego we Wlk Brytanii musiano rozpocząć niemal od nowa.

KRZYSZTOF
SOJKA-WILMANSKI

POLSKIE SIŁY ZBROJNE W II WOJNIE ŚWIATOWEJ

W NIEDZIELĘ DNIA 9 CZERWCA br o godz 17 00 odbędzie się w Central High School of Commerce 570, Shaw St uroczystość poświęcona Polskim Siłom Zbrojnym, które brały udział w II wojnie światowej.

Wieczór ten zorganizowany przez Centralny Komitet Organizacji Weteranów ma na celu przypomnieć Polakom i Kana-

dyczykom o wkładzie krwi i bohaterstwa Polskiego Żołnierza w walce o wolność "naszą i waszą". Przed oczyma widzów przesuną się obrazy każdego rodzaju broni przeplatane narracją, przezroczkami, śpiewem i deklamacją. Wykonawcy wystąpią w mundurach odpowiednich broni. Uroczystość ta jedyna w swoim rodzaju, odbywa się pod protektorem Kongresu Polonii Kanaadyjskiej Okręg Toronto.

Program uroczystości jest następujący:

Niedziela 9 czerwca
godz 11 30 - uroczysta msza św
w kościele św Kazimierza
Po mszy św złożenie wien-
ców pod Pomnikiem Katyn-
skim

godz 17 00 - uroczysty wieczór -
Central High School of
Commerce, 570 Shaw St

Dużo miejsca do parkowania -
Dojazd kolejką podziemną do
stacji "Ossington" Bilety w
cenie \$3 00 przy wejściu, wzgl w
Organizacjach Weteranów
Dzieci wstęp wolny
Komitet Organizacyjny apeluje
serdecznie o gremialne wzięcie
udziału. Oddajmy należny hołd
wszystkim Bohaterom, którzy
poświęcili swe życie w walce o
wolność Polski - by "Polska była
Polską"

Zbigniew J GIERA
Przew Komitetu
Organizacyjnego

PRZYSZŁOŚĆ SOLIDARNOŚCI

Duch Solidarności wciąż jest silny, pod powierzchnią, na której panuje w Polsce niepewna polityczna cisza. Zostało to wyraźnie zasygnalizowane w listopadzie ubiegłego roku, kiedy 25 tysięcy Polaków zebrało się, by opłakiwać śmierć ks. Jerzego Popiełuszki, brutalnie zamordowanego przez funkcjonariuszy tajnej policji.

Jakie są widoki, że Solidarność przetrwa, w obliczu ciągle prowadzonej kampanii rządowej, zmierzającej do stłumienia ruchu oporu? Z tym pytaniem odwiedziłem ostatnio Warszawę.

Najbardziej spontaniczny masowy ruch w historii

Solidarność u szczytu była jednym z najbardziej spontanicznych, masowych ruchów w historii. Solidarność powstała w 1980, formalnie jako związek zawodowy, podczas serii strajków w Gdansk, wywołanych podwyżkami cen, brakami żywności i rozpaczliwą sytuacją gospodarczą. Początkowo związek koncentrował się na poprawie warunków świata pracy, żądając rozszerzenia samorządu pracowniczego w fabrykach i pięciodniowego tygodnia pracy. Ale wkrótce Solidarność urosła i przekształciła się w głęboki ruch społeczny, który podjął próbę zmiany podziału władzy politycznej w Polsce. Na 37 milionów mieszkańców, 10 milionów formalnie należało do związku (płacili składki w wysokości 1 procenta zarobków) a aktywnych sympatyków były dalsze miliony. Organizacją kierowała komisja krajowa, pochodząca z wyboru. Organizacja miała swoje oddziały dosłownie w każdym zawodzie i w każdym rejonie kraju. Posłania Solidarności rozchodziły się z ust do ust, a także poprzez około dwa tysiące czasopism, publikowanych przez 150 wydawnictw, związanych z ruchem oporu.

Nie otrząsnęli się z szoku

Wielu Polaków do dziś nie otrząsnęło się z szoku, jakim było zlikwidowanie przez rząd krajowej struktury Solidarności, z taką wielką szybkością i łatwością, 13 grudnia 1981. Pewien student w Krakowie tak opisał wprowadzenie stanu wojennego: „Solidarność została zdziesiątkowana dosłownie w ciągu jednej nocy. Zabił nas brak łączności. Telefony ogłuchły. Nie mogliśmy iść na spotkanie z przyjaciółmi, by była godzina policyjna ZOMO było wszędzie”.

Tej samej nocy aresztowano wielu przywódców Solidarności, zebranych w Gdansk na krajowym zjeździe. Uciekło około trzystu, wśród nich Zbigniew Bujak, jedna z czołowych postaci Solidarności. Do dziś pozostają w ukryciu. Grupa ta stworzyła Tymczasową Komisję Krajową - organizację podziemną. Organizacja ta to jedyna zinstytucjonalizowana forma, w jakiej przetrwała szeroka niegdysieć sieć Solidarności.

Solidarność ciągle potężna

Ale zniszczenie struktury Solidarności bynajmniej nie położyło kresu działalności ruchu oporu. Już w pierwszych minutach po przekroczeniu granicy kraju widzi się, że Solidarność jest ciągle potężna. Zniknęły wprawdzie z kłopotliwej z napisem SOLIDARNOSC, ale pozostały inne oznaki politycznej opozycji. Naprzeciw mojemu hotelu, po przeciwnej stronie placu, w samym centrum Warszawy, nagle pojawił się krzyż z kwiatów a wokół niego transparenty, naładowane polityczną symboliką. Był tam, dopóki nie nadjechał wóz do wywożenia śmieci i wszystkiego

gdzieś nie wywoził. W niedziele, pod kościołami, wychodzący po nabożeństwie wierni organizowali małe demonstracje. Kolportowano podziemną literaturę a rozmowy wiernych skupiały się na najnowszych wydarzeniach w ruchu oporu.

Ale poza tymi dostrzegalnymi na powierzchni objawami nadal trwającego ruchu oporu, trudno zmierzyć zakres uczestniczenia w Solidarności. Z konieczności, większość spotkań działaczy odbywa się potajemnie, a literaturę i informacje kolportuje się cichcem.

Da się jednak policzyć podziemne wydawnictwa, drukowane w tajnych drukarniach. Stan wojenny doprowadził do decentralizacji sieci wydawniczej Solidarności. Obecnie wiele małych zakładów przemysłowych drukuje własne biuletyny i czasopisma. Kiedy braknie farby drukarskiej, drukarze używają smaru do maszyn. Ukazuje się teraz regularnie około 500 niezależnych czasopism. Jest też około

W podziemiu 500 czasopism niezależnych

czterdziestu lepiej wyposażonych wydawnictw, które nadal drukują książki wysokiej jakości.

Nie kwitnie już jednak jawna działalność, jak na przykład pokojowe demonstracje. Kiedy do nich dochodzi, są zazwyczaj aresztowania i władze uciekają się do przemocy. Jawna działalność przeważa w fabrykach i zakładach pracy, gdzie władzom trudno zidentyfikować organizatorów. Jedno ze źródeł szacuje, że jeden milion członków nadal płaci składki członkowskie Solidarności (początkowo było ich dziesięć milionów). Większość tych funduszy idzie dla więźniów politycznych i ich rodzin.

Uniwersytety

Uniwersytety znane były kiedyś ze swej odważnej działalności w ruchu i z jednogłosego poparcia dla Solidarności. Dzisiaj na uniwersytetach sytuacja jest równie dwuznaczna. Z jednej strony, są wyraźne oznaki w społeczności intelektualistów. W księgarniach pojawiają się teraz książki, które przez ponad dziesięć lat były zakazane przez cenzurę. Studentom daje się więcej swobody w wyborze przedmiotów i profesorów. Na Uniwersytecie Warszawskim prowadzi się seminarium „Filozofia kultury”, które kiedyś było prowadzone tajnie. Tematy dyskusji obejmują pojęcia demokracji, tolerancji, prawdy i wolności.

Z drugiej strony, uniwersytety zostały zmuszone do stonowania swej roli politycznej. Kiedy profesorowie Uniwersytetu Warszawskiego wybrali Klemensa Szaniawskiego na rektora, władze go odrzuciły, bo krytykował rząd. Lękając się, że się ich potraktuje w podobny sposób, profesorowie wybrali dyskretnie. Jeden z profesorów powiedział mi: „Kiedyś senat w 90 procentach jawnie i głośno popierał Solidarność. Dzisiaj tylko 50 procent gotowe jest podjąć to ryzyko”.

Kościół: coraz ważniejsza rola w ruchu oporu

Jedyną instytucją, przynajmniej w pewnym stopniu cieszącą się netykalnością pod względem politycznym i ideologicznym jest Kościół, który bierze na siebie coraz waż-

niejszą rolę w ruchu oporu. Nawet w oczach władz i wojskowych, Kościół zajmuje otoczone najwyższą czcią miejsce w polskiej kulturze. Ksiądz M., proboszcz na przedmieściu Warszawy, opowiedział mi, że w czasie stanu wojennego często znajdował się w samym gąszczu gwałtownych starć między demonstrantami a policją i nigdy nic mu nie groziło, jego czarna sutanna „na każdego działała kojąco, także na milicję”. Kościół stał się instytucją, służącą dawnemu upstaniu uczuciom antyrządowym, których nie można wyrazić na innej drodze. W ciągu ostatnich trzech lat, uczestnictwo we mszy wzrosło dramatycznie, zwłaszcza wśród młodzieży. Kazania zawierają posłania polityczne, a obchody świąt często przekształcają się w antyrządowe zgromadzenia.

Ksiądz M. z naciskiem podkreśla, że Kościół daje więcej, niż bezpieczne miejsce, gdzie można dyskutować o kwestiach politycznych i etycznych. Kościół „stwarza poczucie solidarności”. Akt uczestnictwa we mszy jest dla większości Polaków najdalej idącym, osiągalnym aktem, odtwarzającym w przybliżeniu, to poczucie narodowej jedności, które u szczytu Solidarności objęło całą Polskę.

Mówi Adam Michnik, czołowy uczestnik ruchu oporu, aresztowany w lutym: „Głównym osiągnięciem Solidarności było przekształcenie społeczeństwa. Powstała nowa atmosfera. Dokonała się duchowa rewolucja. Wbrew temu, co się przeważnie mówi na Zachodzie, Solidarność ani nie dążyła do przejęcia rządów, ani do zlikwidowania w Polsce socjalizmu. Był to par excellence ruch masowy, opierający się na równoczesnej mobilizacji robotników, inteligencji i Kościoła, w celu zreformowania systemu od wewnątrz. Ruch jednoczyło wspólne wszystkim obrzydzenie do rządu i do sowieckiego komunizmu, który - tak to widziano - stał za tym rządem. Dla robotników, polski komunizm oznaczał odrzucenie samorządu i był główną przyczyną braków, wyniszczających kraj. Inteligenci, wśród których znajdowało się wielu byłych członków partii, uważali że rząd niewolniczo kapituluje przed sowiecką ideologią. Duchowieństwo widziało komunizm jako długofalową ofensywę, skierowaną przeciw narodowym i duchowym wartościom, których broni Kościół”.

Mimo swej ogromnej potęgi, zakorzenionej w masach, Solidarność odrzuciła gwałt jako narzędzie walki politycznej. Przywódcy Solidarności zdecydowali, że uciekanie się do użycia siły przeciw generałowi Wojciechowi Jaruzelskiemu, stworzyłoby tylko dla Kremla pokusę do najechniania Polski, a mało przyczyniłoby się do zreformowania polskiego społeczeństwa.

Duchowa rewolucja

W 1981 w całym kraju miały miejsce liczne incydenty, w których wysoko postawieni działacze związku bronili funkcjonariuszy rządowych przed masowymi wybuchami gniewu. Główną bronią Solidarności był opór bez uciekania się do przemocy, bierny opór, pobudzający do sprzeciwu wobec ideologicznego i politycznego konformizmu, którego wymagał rząd.

Michnik określa to tak: „Nie ma różnicy między naszymi celami a naszą taktyką”. Rozbudzenie świadomości politycznej w Polsce było zarówno środkiem do osiągnięcia celu, jak i celem rewolucji, którą była Solidarność.

Nawet dla przybysza z zewnątrz jest jasne, że to przebudzenie się dokonało. Pod zewnętrzną skorupą niepewności i frustracji, pokrywającą Polskę, jest odwaga umysłu i świadomość polityczna, jakich na próżno szukać w innych krajach bloku wschodniego. Warszawscy taksówkarze wygłaszają skomplikowane tyrady antyrządowe, nie licząc się specjalnie ani z pochodzeniem ani z przynależnością zagranicznego gościa. W kawiarniach otwarcie i powszechnie omawia się kwestie polityczne. Takie publiczne debaty w krajach otaczających Polskę - w Sowietach, NRD, Czechosłowacji - nie mogłyby mieć miejsca. Ludzie ani nie mieliby ochoty się nimi zajmować, ani by im na to nie pozwolono.

A. STAWICKI w Japonii

Współpracownik "Echa Tygodnia", fotograf "Toronto Star" - Andrzej Stawicki jest jednym z sześciu Kanadyjczyków zaproszonych na Daleki Wschód i będących członkami zespołu, który ma za zadanie "uchwycić" obiektywem jeden dzień z życia Japonii

Stawicki i stu innych fotografów z całego świata udali się w tę podróż po egzotycznej Japonii 7 czerwca

Oprócz Stawickiego Kanadę reprezentować będą Pauline Johnson - dziennikarka związana z "Toronto Star", która już przebywa w Japonii, gdzie jest jednym z organizatorów całego projektu, Al Harvey z Vancouvera torontонецzy - Dilip Mehta i Tom Skundra oraz Ian Lloyd, który kilka ostatnich lat spędził w Hong Kongu. Wszyscy ci fotografowie zrobią - jak się przypuszcza - ponad 100 000 ujęć, wśród których nowojorski wydawca - Collins Inc. wybierze ok. 350 do opublikowania w nowym wydaniu z serii - "A Day in The Life"

Zyczymy Andrzejowi Stawickiemu aby jak najwięcej jego zdjęć znalazło się w nowojorskiej publikacji!

Obok - cykl fotograficzny A. Stawickiego -

"W ZOO"

RODAKÓW PODRÓŻE DO KRAJÓW DALEKICH

Władysław Dziemiańczuk w Honolulu

W Honolulu małp nie było

"Ze wszystkich szalenstw i aberacji jakie napotykamy w społeczności, najbardziej niepojęta wydaje mi się ta, że człowiek w czasie swojej bytności na ziemi, na którą przychodzi tylko raz nie ma na tyle ciekawości, aby ją poznać całą"

Lat temu kilkanaście jeszcze w kraju, szkolny kolega Festes de Tolna, który wiecznie kłócił się ciągle ze mną, powiedział kiedyś "uwazaj, bo pojedziesz do Honolulu". Miał rację. Właśnie 7 grudnia, w 43 rocznicę ataku Japonczyków na Pearl Harbour wylądowałem w Honolulu.

Jumbo Jet ląduje. Chwila napięcia. Ulga - pasażerowie cieszą się, byją brawa. Jako ostatni opuszczam biuro emigracji, ponieważ mam nietypowy dokument podróży, który budzi zawsze jakies podejrzenia. Na Dworcu lotniczym ciepły wiatr smaga po twarzy i nawet się nie spostrzegłem, kiedy to zostałem uscisnięty przez miłą młodą Hawajkę i udekorowany wieniec z kwiatów.

Wsiadając do autobusu w aplauzach oklasków kierowca z

okrzykiem powitania "Aloha" wita wszystkich podróżnych. Jedni przybyli w interesach służbowych, inni po prostu na wakacje między innymi i ja.

Następnego dnia po śniadaniu w jednym z hoteli na plaży Waikiki powiedziano nam co jest godne uwagi na Hawajach. Oczywiście, biuro turystyczne, z którego usług korzystałem miało najdogodniejsze ceny w relacji pracowników tego biura.

Zawieziono nas autokarami do jednej z największych fabryk odzieży w Honolulu, gdzie szły różnego rodzaju suknie i koszule według wzorów hawajskich. Po zapoznaniu się z procesem produkcji można było kupić na miejscu stroje, które widziało się tylko na zdjęciach. Ceny były słone. Az oczy bolały od patrzenia na te piękne i barwne stroje i pomysłowe wzory.

Po obiedzie spacerując ulicami Honolulu nie sposób nie natknąć się na naganiaczy, którzy reklamują różnego rodzaju interesy. Najbardziej interesowało mnie wypożyczenie samochodu. W pewnym momencie już

byłbym miał to za sobą, za jedyne 5 dolarów, dziennie, gdybym się przyznał, że jestem Polakiem. Wtedy zapytano mnie ile pieniędzy wywoziłem ze sobą z Polski. Nie pomogły wyjaśnienia, że obecnie mieszkam w Kanadzie. Ponieważ to biuro trudniło się sprzedażą apartamentów hotelowych na wczasy, właśnie taki klient jak ja im nie odpowiadał. Obsługiwali wyłącznie obywateli amerykańskich i kanadyjskich.

Ale już w innym biurze, które zajmowało się taką samą działalnością nie dałem się zaskoczyć i przekonałem ich, pokazując kanadyjski insurance number, że to jest kanadyjskie obywatelstwo. A przy samym wypożyczeniu samochodu na widok francuskiego prawa jazdy pani w okienku była trochę zdziwiona, bo nigdy czegoś takiego nie widziała.

Przy podawaniu adresu powiedziałem, że teraz mieszkam w Toronto, a ona zanotowała na kwicie "France". Nie próbowałem nic poprawiać, bo chciałem

pojechać jak najszybciej na trasę. Po zatankowaniu paliwa, starym Chevroletem razem z kolegą z pokoju wyruszyłem na zwiedzanie wyspy. Pierwszy postój był na Nananiu Poli Lookout, skąd był cudowny widok na brzeg morski, miasto Kailua i góry. Jadąc wzdłuż wybrzeża północnego wyspy Oahu nie można było się nacieszyć przepiękną roślinnością.

W międzyczasie odwiedziliśmy ośrodek Mormonów w Laie. Następnie oczywiście kąpiel w grzywiastych falach Oceanu Spokojnego, którego wody miały być człowiekiem jak kruszyną.

W drodze powrotnej do hotelu przejeżdżaliśmy przez ogromne plantacje ananasów, gdzie w firmowym sklepie można było kupić ananasa za jedynie 3 dolary. Zmierzył zapada szybko około szóstej po południu trzeba było zdecydować, czy dalszego podziwiania cudów przyrodę i wrócić do hotelu. Korzystając ze słonecznej pogody, mnóstwo wczasowiczów wyleguje się

w słońcu od samego rana. Niektórzy rozpoczynają dzień od gimnastyki na wzór japoński, ponieważ gros wczasowiczów jest z Japonii. Administracja miejska troszczy się o to, żeby umilić im pobyt.

W samym centrum miasta znajduje się wygasły krater wulkanu o nazwie "Punchbowl". W kraterze został założony cmentarz żołnierzy amerykańskich, którzy zginęli podczas ostatniej wojny na Pacyfiku i Korei oraz w Wietnamie. W pobliżu znajduje się USS Arizona Memorial - symbol amerykańskiej pamięci narodowej. Jest to ogromny wrak okrętu wojennego, który spoczywa na dnie w porcie wojennym Pearl Harbor, w którym znajdują się prochy 1102 marynarzy. Legenda mówi, że gdy cichnie gwałt tłumów słychać ich przelotny szept. Tysiące ludzi odwiedza to miejsce, dopływając specjalnymi i jęszkami motorów. Okręt atonał wraz z całym ekwipunkiem i paliwem. Z okolic siodokreca jeszcze sączy się oliwa ze zbiorników.

Na północnym zachodzie wyspy znajduje się Polinesia Cultural Centre, prowadzone przez Mormonów. Brakuje dnia, żeby wszystko zobaczyć w tym centrum. Trzeba się dobrze uwijać, bo jest kilka pawilonów, z których nie łatwo zrezygnować. Hawaii Village, Samoa, Aotearoa (New Zealand), Fiji, Tahiti, Tonga i Marquesas - są nazwami wysp i pawilonów.

W czasie zwiedzania demonstratorzy pytają się skąd kto przyjechał. I takie pytanie padło również w moim kierunku, bez namysłu mówię, że jestem Polakiem. Pytająca osoba jest zaskoczona. Po chwili z uśmiechem odpowiada - "musisz być bogaty, jeżeli możesz pozwolić sobie na takie wakacje". Wzięto mnie za prominenta czei wonego. I w Honolulu orientują się dobrze, kto z Polski jeździ na takie wczasy. Czas jednak ucieka nieubłaganie i dzień zbliża się ku wieczorowi, wszyscy bez wyjątku kierują się w stronę restauracji, w której za \$13 można wybrać różnego rodzaju dania kuchni hawajskiej i można najesc się do syta. W godzinach wieczornych trzeba wracać do hotelu, ponieważ komunikacja miejska na tym odcinku zamiera.

Następny dzień też zapowiada się interesująco, ponieważ w muszli koncertowej tuż nad plażą Waikiki w parku Kapiolani jest organizowane ciekawe przedstawienie dawnych tańców hawajskich pod nazwą Kodak Hula Show. Po zakończeniu przedstawienia instruktorzy tańca uczą chętnych tańca Hula.

Widownia więc w dalszym ciągu nie jest pozbawiona zabawy. Tańiec ten polega na przekazywaniu gestami i ruchami ciała uczuć. Przybysze chcą się tego szybko nauczyć, co w pewnej mierze zawsze się udaje. Po tych wszystkich przygodach przyszedł czas rozstania się z pięknymi wyspami hawajskimi. Wieczorem samolot linii kanadyjskich Wardair obral kurs na Toronto. Wracających do zimnej Kanady nie było dużo, jeżeli w Boeingu 747 każdy mógł wygodnie spać w fotelach i jeszcze było miejsce dla drugiej zmiany.

W trakcie posiłku podczas lotu zapytałem stewardessę, czy mogłabym dostać dodatkowo jednego kraba. Z jej miny było widać, że nic z tego nie będzie i po chwili odpowiedziała, że krab uciekł, więc musiałem zadowolic się tym, co miałem. Zaoferowała mi owoce.

Podczas rozmowy z przypadkowo napotkanym Polakiem jedna z stewardess był zaciekawiona, jakim językiem mówimy, bo w jej mniemaniu był podobny do jugosławiańskiego. Był z Lubljany. Znajomość ta okazała się korzystna, ponieważ zajmowała się dystrybucją alkoholu, który polecano podczas lotu. Zimny wiatr ze śniegiem na lotnisku w Toronto sprowadził mnie z obłoków na ziemię.

ONTARYJSKIE REPORTAZE

Fruwanie na pokaz

Powiedzenie o dużych dzieciach i odpowiednim do ich rozmiaru kłopotcie nabrało dla mnie nowego sensu odkąd mój najstarszy syn przerosł mnie nieco

Jeszcze najgorsze nie przyszło, ale już pojawiła się ta pokoleniowa szpara. Humanisci mają w domu technokratę. Dziecko wyspecjalizowało się we współczesnych wojskowych samolotach. Jest sztuką prawdziwą zachować pełną zainteresowania minę przy szostym albumie pełnym technicznych danych, demonstrowanym nam z dumą po raz któryś tam w tygodniu. Tym razem jednak nie skończyło się na kiwaniu głową.

W London w Ontario, jak co roku 1-2 czerwca, odbywa się prestiżowy pokaz samolotów wojskowych pod patronatem firmy Molson. Nie pomogło wysłanie chłopczyzny do odległej miejscowości z sąsiadami. Dziecko wróciło w przekonaniu jeszcze większym, że musi nam to pokazać.

Z wielbicielem wąskiej specjalizacji udaliśmy się więc wzdychając wszyscy - nie wyłączając niemowlęcia i babci, która przypominała sobie o korkociągach, beczkach i innych numerach wycinanych w okolicach Modlina przez niejakiego kapitana Misia.

Wyjechalismy wczesnym rankiem.

Pokazy odbywają się na lotnisku koło London. Na wjeździe płaci się 7 dolarów od dorosłej osoby i 2 od większego dziecka. Niemowlę i niepisemni nie płacili nic. Otrzymali natomiast porcję waty w uszy. Nad głowami pojawiły się bowiem helikoptery. Najstarszy zapowiada, że to jeszcze nic.

Samochód podprowadzili nam na parking młodociani kadeci z bardzo atrakcyjnej formy zmilitaryzowanego harcerstwa.

Ruszyliśmy w tłum obwieszony sprzętem kempingowym z krzesłkami, przenośnymi lodówkami i wałówką. Na murawie lotniska rozsiadły się rodziny, znajdując dogodne miejsce w pobliżu głośników i startowego pasa. Pokaz zaczynał się po południu, a część samolotów wystawiono wokół do oglądania z bliska. Skrzyżowanie półnagiego plazowego tłumy z militarnym wyposażeniem dawało komiczne efekty. Pilotom amerykańskim i kanadyjskim udzielił się cały ten luz bo i panienki nieregularnie poczęły się na Phantomy wspinać a duże oczy do sprzętu i przewodników robić, a to dziewczynka paluszkami puk po chęlmie, a to brzdąc zasiadł już za pulpitem i dalej po guzikach - a nuz mu trochę podleci.

Nie skończyło się na suchych informacjach i autografach. Były i opowieści. Jeden z pilotów niszcyciela podwodnych łodzi wrócił niedawno z Bejrutu. Dwoch kapitanów opowiadało, że ich poprzednicy latali na tych maszynach do Wietnamu. Jeden z Phantomów II miał rąka kadłubie dwie czerwone gwiazdy. Pamiętka dwóch zestrzelonych tam sowieckich Mig-ów.

Na ziemi stoją znane i całkiem nowe obiekty. Tłum z szerokokątnymi obiektywami fotografuje bez przerwy. Można podejść dość blisko do Boeinga Sentry i obfotografować jego talerzowy radar. Szpiedzy mogą się tu wykazać pewną pracowitością, ale owoce jej byłyby nieuzasadnione. Kształt myśliwców i samolotów transportowych można skopiować (co się już nieraz Sowietom zdarzało), ale istota obecnie to elektroniczny schemat i zasady działania niewidoczne gołym okiem. I tak udało się naszym miłującym pokój przyjaciółom skopiować wreszcie w jednym z Mig-ów kształt kadłuba tyle że, nieznanie im było przeznaczenie otworów na bokach. Na wszelki wypadek jednak samolot otwory dostał. Były potrzebne do lądowania i startu z lotniskowców, których akurat Sowietci w dużej liczbie nie budują.

Nieco dalej od publiczności stoją transportowe olbrzymy, Popularne Herkulesy, Galaxy i również zrobiony przez Lockheed Starlifter zdolny do udźwignięcia 154 żołnierzy w pełnym uzbrojeniu lub ciężki sprzęt bojowy. Na pokazie zademonstrował nam jak wolno potrafi lecieć - tak, wolno - gdyż ta techniczna możliwość pozwala mu na zrzucenie czołgów i transporterów tuż nad ziemią.

Publiczność najbardziej kocha jednak pokazy myśliwców. Pokazano nam więc jedno z najnowszych cudów amerykańskiej techniki wojskowej F-14 A znany pieczołowicie Tomcat - Samdat, którego Kanada ze względu na cenę kupic nie mogła, a który uważany jest za najciekawszą ofertę na militarnym rynku. Bardzo szybki i zwrotny zdolny jest do udźwignięcia bomb i rakiet wagi 14 500 funtów. Ponadto wyposażony jest w radar o dużym zasięgu znacznie przekraczającym obecne możliwości samolotów sowieckich. Używany przez Amerykanów do obrony wybrzeża. Tomcat przyleciał do London z bazy Oceana w Virginii.

Z serii F latały na pokazie F-16, F-15, i ostatni nasz kanadyjski zakup samoloty F-18 z silnikami kanadyjskiej firmy General Electric. Samoloty te są wielofunkcyjne przy czym zdolne są do przenoszenia rakiet i bomb o tonażu wyższym niż ogromne i ciężkie bombowce z II wojny światowej. Miały być również odpowiedzią na de-

fensywną politykę Jimmy Cartera kiedy zrezygnowano z dowód strategicznego bombowca B1B, zastępując go mniejszymi sówieckie oczy mniejszymi maszynami.

Sowieci rzecz jasna skopiowali w międzyczasie pomysł odrzutowego bombowca i dopiero Reagan przywrócił do życia zapomniane plany Bombowca tego, który jest wciąż w fazie prototypow. Nie pokazano nam na pokazie. Podobnie jak starego amerykańskiego bombowca B-52 pamiętającego czasy wojny koreańskiej. Samolot ten jest zbyt zużyty by ryzykować dalsze zniszczenie metalu dla próżnej rozrywki. Wniosek w ostatnich latach najpotężniejsze państwo na świecie słynące na wschodzie ze swej "agresywnej polityki" nie posiadało na składzie pełnosprawnych bombowców!

Pokazano nam natomiast kilka sztuczek z lekkimi helikopterami ratunkowymi - zrzucanie łożek i wciąganie rannych, ratowanie na morzu i w warunkach górskich.

Na koncu pojawili się pupile publiczności. Słynny kanadyjski skwadron 431 zwany Snieżne Ptaki, 12 samolotów 25-letniego już modelu Tutor przy czym w pokazie bierze udział formacja odrzutowców. Wśród pilotów rezerwuje udział formacji 9 odrzutowców. Wśród pilotów rezerwuje udział formacji 9 odrzutowców. Wśród pilotów rezerwuje udział formacji 9 odrzutowców. Wśród pilotów rezerwuje udział formacji 9 odrzutowców. Wśród pilotów rezerwuje udział formacji 9 odrzutowców.

Pomalowane na czerwono i białą samoloty z bazy z Saskatchewan występują w kraju i za granicą bardzo często i grupa cieszy się opinią jednego z najlepszych na świecie zespołów akrobatycznych. Co roku w okresie Exhibition w Toronto odbywają się pokazy lotnicze i można wówczas oglądać ich precyzyjne powietrzne figury nad jeziorem Ontario. Samolociki występują tam zarówno w wojskowym jak i cywilnym towarzystwie. Nie wiadomo co podleci w tym roku, ale w ubiegłym na wybrzeżu jeziora można było zobaczyć zakazanego w Kanadzie pasażerskiego Concorda (z większych sensacji).

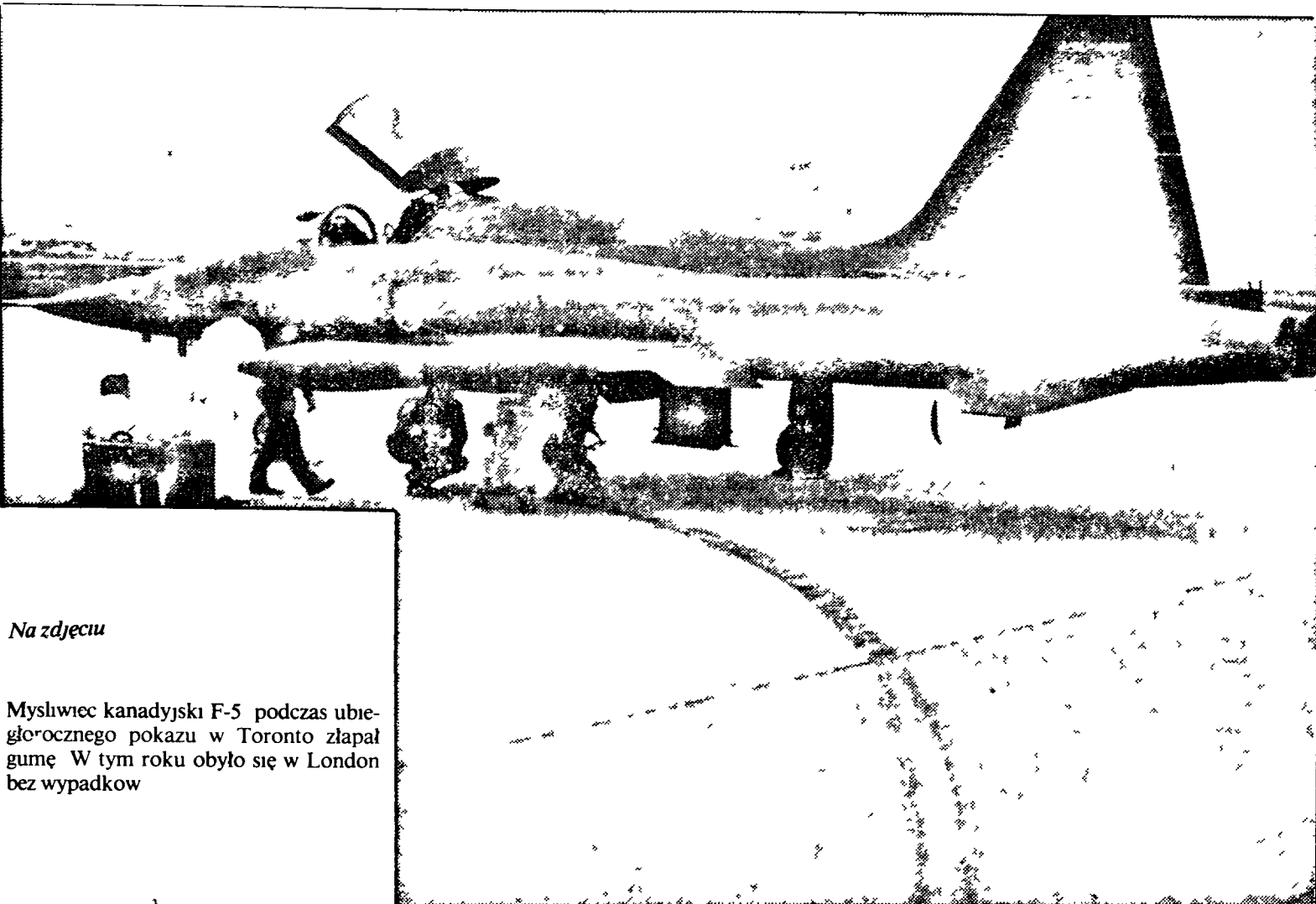
I tak po zapierających dech występach akrobatów, które zamykały występ dowiedziałam się, że w tym roku spokoju z samolotami mieć nie będę.

Zachęcając czytelników do obejrzenia tej mało reklamowanej imprezy w przyszłym roku dołożę optymistyczny akcent.

Kadeci tak rozładowali ruch na wyjeździe z lotniska, że z tysięcy samochodów nie powstał korek i w Toronto byliśmy po niecałych 2 godzinach.

Dużo dorosłych mały kłopot?

Grazyna FARMUS

Na zdjęciu

Mysliwiec kanadyjski F-5 podczas ubiegłorocznego pokazu w Toronto złapał gumę. W tym roku obyło się w London bez wypadków.

BAL na 100

15 CZERWCA 1985,
28 Heinzman St w Toronto
PAMIĘTAJ, UCZCIJ
DZIEŃ OJCA
NA UROCZYSTYM
BALU

zorganizowanym z tej okazji przez Grupę 5 i Koło Polek Grupy 5 ZWIĄZKU POLAKÓW W KANADZIE. Organizatorzy zapewniają:

- uroczyste otwarcie i polonez
- wybory naj, naj, naj, Ojca
- powitanie Dnia Ojca o godz 24 00
- pokazy tanca towarzyskiego
- gorący posiłek
- bar
- bezpłatny parking
- grające, najlepsze orkiestry taneczne i zespoły światowe, prezentowane przez Krzysztofa Jakubowskiego

ZAPRASZAMY o godz 8 wieczorem - 1 rano
Cena biletów \$ 7 w przedsprzedaży, \$8 przy wejściu
Ilość miejsc ograniczona, rezerwacje wskazane (TEL 769-0017 p. Komka)

PORADNIA "ZAUFANIE"

Pesymista

Pan Jarosław P pisze

"Moja żona jest wiecznie z wszystkiego niezadowolona Ani w domu, ani w pracy Wciąż narzeka a to na to, a to na tamto Ja uważam, że jak na cztery lata w Kanadzie osiągnęliśmy bardzo dużo, choć od stabilizacji jesteśmy daleko Żona wciąż ma czarne myśli, że wszystko stracimy, bo nasze prace są niepewne Ciągłe mnie straszy, jak to "skonczymy na bruku" Wszystko widzi przez ciemne okulary Zawsze taka była, ale tu, w Kanadzie to się pogorszyło"

Nasza odpowiedź

"Od zawsze" istnieli, istnieją i będą istnieli ludzie, którzy niezależnie od obiektywnej rzeczywistości, będą wszystko spostrzegali w ciemnych barwach, doszukiwali się negatywnych stron w radosnych skądinąd wydarzeniach, a także prorokowali ponurą przyszłość, nawet jeśli w chwili obecnej wszystko zdaje się być dobrze I niewiele można na to poradzić

Ich percepcja świata jest bowiem zniekształcona - widzą go zgodnie z własnymi nastawieniami i oczekiwaniami, a niezgodnie z faktami obiektywnymi Jeśli fakty nie odpowiadają oczekiwaniom - "tym gorzej dla faktów" - trzeba je na tyle zmienić, by nie powodowały nieprzyjemnego wewnętrznego rozdźwięku

Dlaczego ich spostrzeganie rzeczywistości jest zdeformowane?

LĘK

Zródłem owych zaburzeń w spostrzeganiu jest najczęściej LĘK Pesymiści i malkontenci są na ogół ludźmi o dużym poczuciu zagrożenia, niespokojnymi, wewnętrżnie napiętymi, czujnie i trwożliwie oczekującymi wszelkich możliwych niespodzianek losu Niespodzianek oczywiście na ich niekorzyść Czegoś nieprzewidywalnego, co może zburzyć całą ich egzystencję Nie potrafią cieszyć się chwilą dzisiejszą, boją się, że już, już za chwilę okrutny los może ich dosięgnąć Więc nie umieją się cieszyć A im bardziej są lękliwi i zagrożeni tym więcej sygnałów niebezpieczeństw dociera do nich z otaczającego świata Dostrzegają to, czego kto inny nie dojrzałby nawet z trudem

Skąd ów lęk się bierze? Czasem przekazywany jest - nieswiadomie - dziecku przez lękliwych rodziców, wiecznie zaniepokojonych o jego i własną przyszłość Czasem wynika z ciężkich życiowych przeżyć, niepowodzeń, zawodów, rozstań z ludźmi, którym się wierzyło i których się kochało Czasem związany jest z nadwrażliwością emocjonalną, nieumiejętnością walki ze stresem, łatwym poddawaniem się w życiu

Lęk stac się może na tyle chroniczny, że paraliżuje normalne funkcjonowanie Zatrzuwa życie osobie go przeżywającej i jej najbliższej rodzinie Zwykle nie występuje on poza tym w postaci otwartej, ukryty jest pod pozorem, utyskiwan, na-

rzekan, złowieszczych wróżb, braku wiary w cokolwiek pozytywnego A także pod postacią braku zaufania we własne siły

Pesymiści i malkontenci twierdzą zwykle, że są realistami Na ogół nimi nie są Widzą tylko jedną - tę negatywną - stronę zagadnienia

PESYMISTA W PRACY

Pesymista pozbawiony pracy zwykle rozpacza Ale w tej sytuacji nawet optymistę nie potrafi się cieszyć

To normalne Różnica polega na tym, że gdy optymista otrzyma pracę, cieszy się z niej i stara się w niej utrzymać jak najdłużej Trudności pokonuje z pogodą ducha

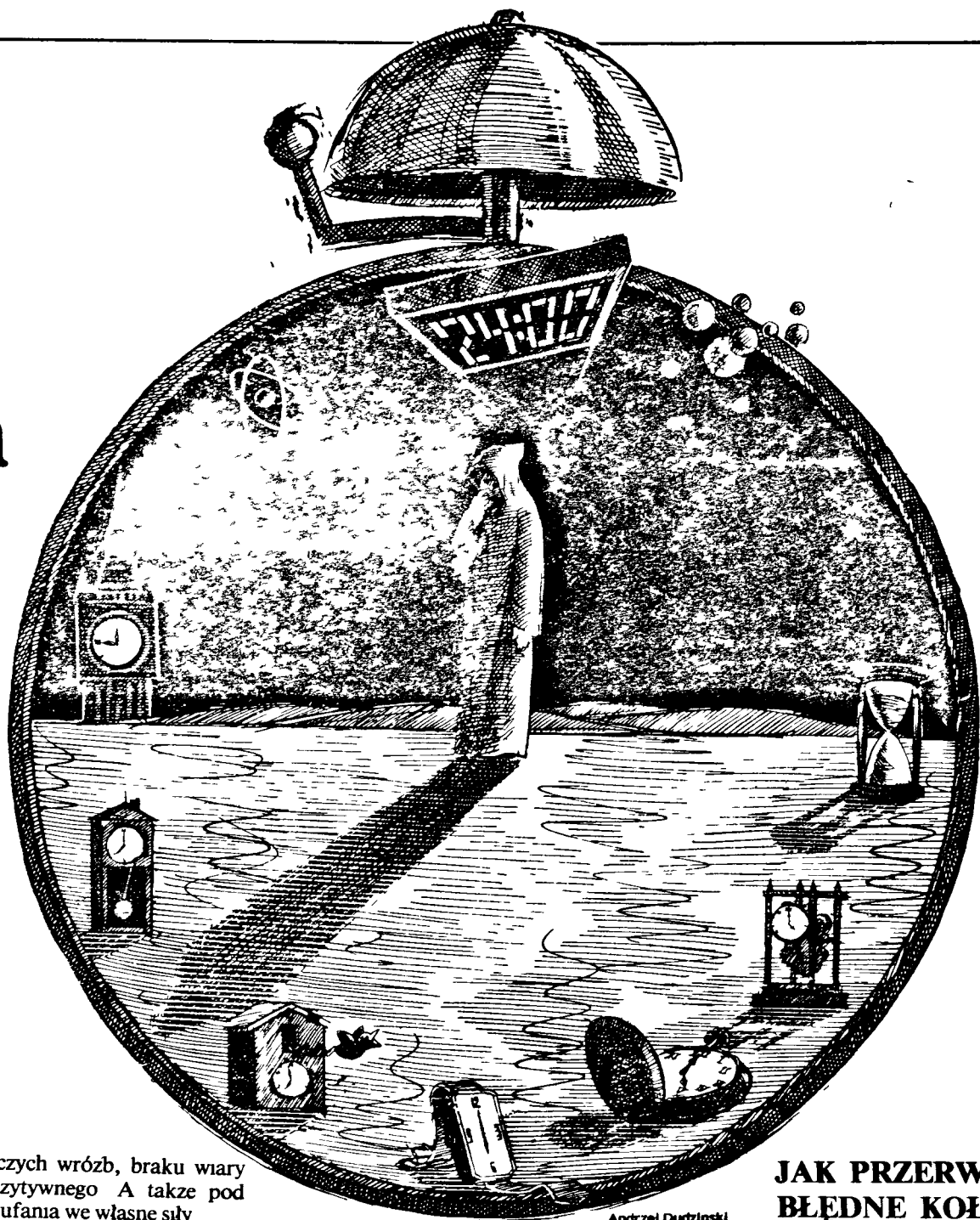
Pesymista od samego początku widzi negatywne aspekty całej sprawy "no, cóż mam pracę, ale nie wiadomo, na jak długo Poza tym czy ja sobie w niej poradzę? Pesymista zauważa "od razu", że szef ma skłonności despotyczne ("zniszczy mnie" - myśli), że koledzy nie są zbyt serdeczni ("pewnie nie lubią etników" przypuszcza), a sama praca jest bardzo wymagająca ("nie dam rady" - obawia się)

Im więcej owych negatywnych stron zauważa, tym bardziej czuje się zagrożony, tym bardziej spięty i tym samym - tym bardziej narazony na niepowodzenia Bo trwoni swoją energię na martwienie się i kłopotanie Oraz wyszukiwanie tego, co potencjalnie może mu zagrozić Jest zorientowany na obronę samego siebie, a nie na jakąkolwiek działalność konstruktywną

PESYMISTA W DOMU

Pesymistę denerwuje w domu znacznie więcej rzeczy niż denerwuje "normalnego" człowieka Wszystko jest dla niego "złym znakiem" Dzieci nie reagują natychmiast na polecenia? Lekceważą sobie autoritet ojca (matki) Do czego to dojdzie? Współmałżonek (współmałżonka) mało się dźsi odżywa, wygląda na zmęczonego (zmęczoną), pewnie mnie już nie kocha!

W szczególny niepokój wprawiają go przychodzące rachunki bankowe "Na pewno wcześniej czy później pójdziemy z torbami" - zamartwia się

Andrzej Dudziński

JAK PRZERWAĆ BŁĘDNE KOŁO ?

Przekonywanie pesymisty, że świat jest nieco (mimo wszystko chyba?) lepszy niż on go sobie przedstawia, jest na ogół zajęciem bezużytecznym On nam i tak nie uwierzy! Kiedy by nam uwierzył? Być może, gdyby na przestrzeni kilku z rzędu lat miał WYŁĄCZNIE doświadczenia pozytywne, gdyby nie miał żadnych trudności i niepowodzeń A to niestety czysta utopia Więc przekonywanie nie ma większego sensu

Warto dobrze sobie uświadomić fakt, że chroniczny pesymizm jest tylko **uzewnętrznieniem** chronicznego lęku trapiącego jednostkę Jest tylko objawem

Nie powinniśmy więc leczyć samych objawów Powinniśmy eliminować przyczyny A więc lęk, poczucie zagrożenia, bezradności, zagubienia Nie jest to łatwe Wszystkie psychoterapie świata są w jakimś sensie poświęcone tym problemom

My możemy zrobić pierwszy, mały lecz meławy krok Na naszym domowym podwórku OTWORZYĆ KOMUNIKACJĘ Między nami i nim Zacząć mówić w bardziej otwarty sposób o naszych osobistych i wspólnych, rodzinnych, przeżyciach, doświadczeniach, oczekiwaniach O tym, czego lubimy i nie lubimy Zaczniemy na powrót nazywać się po imieniu Bądźmy sobie bliżsi Zachęmy go do otwartego komunikowania się

Każdy pesymista (nawet największy) ma jakieś zainteresowania, coś, co szczególnie lubi robić Ułatwmy mu więc realizację jego zainteresowań To go odpręży To także sprawi mu satysfakcję A i kże pozwoli mu zobaczyć coś naprawdę pozytywnego w życiu Odszukajmy coś a co być może nigdy nie miał w życiu czy coś czego się może trochę wstydzić, coś zym jest naprawdę dobry

Pozwólmy mu uwierzyć w siebie! Odnieśc drobny sukces Potem większy Ułatwmy mu to Dla jego dobra Ale także i dla naszego dobra To my przecież z nim żyjemy Inni zresztą też

Dr. ZOFIA BOŃCZA

Gdy wynajmuje domu (mieszkanie) ma poczucie, że wyrzuca pieniądze "w błoto", bo nic nie idzie na jego własne konto Gdy z kolei kupi już własny dom, zadreżca się, że w pewnym momencie może nie starczyć mu nan pieniędzy

Nigdy nie jest zadowolony z siebie i z sytuacji, w jakiej jest Zawsze znajduje coś, co mu dowiedzie, że wszystko skończy się niedobrze

Jego postawa wywiera negatywny wpływ na wszystkich członków rodziny Każdy chciałby widzieć jakiś promyk nadziei w trudne dni W domu, w którym żyje pesymista więcej jest napięć i trudniej jest je rozwiązać Bo pesymista przecież wie lepiej, że wszystko i tak pójdzie po złej drodze

PESYMISTA W KANADZIE

Nie wiem, czy to prawda (może to tylko złudne wrażenie), ale wydaje mi się, że pesymiści rzadziej stają się emigrantami Ze względu na to, że są lękliwi, boją się podejmować ryzyko, boją się zrywać z tym, co może nie najlepsze, ale za to znane i bezpieczne Równocześnie jednak pesymista ma zniekształconą percepcję rzeczywistości To może popchnąć go do decyzji o emigracji A czasem może po prostu wyjechać jako członek rodziny kogos, kto był OPTYMISTĄ i odważył się

Jeśli więc pesymista już owym emigrantem zostanie, istnieje bardzo duże prawdopodobieństwo, że jego poziom lęku wzrosnie Wiadomo - niepewność, emigracyjny stres, brak oparcia emocjonalnego ze strony bliskich, izolacji To sprawia, że stac się może obecnie - SUPER-pesymistą Oczekującym "na najgorsze" w każdej chwili Tak, jak żona autora listu Im więcej trudności życiowych napotyka, tym bardziej boi się dnia jutrzejszego i tym większą pesymistką się staje Błędne koło, które trzeba koniecznie przerwać JAK?

MODA

Barwne wzory

Sezon letni daje okazję do włożenia barwnych sukienek, bluzek i trykotowych koszulek

Po inwazji strojów o mocnych nasyconych kolorach, ale utrzymanych w jednej gamie i "papuzich" wzorach hawajskich przyszła kolej na nowoczesne dynamicznie zaprojektowane desenie

Figury kontrastujące ze sobą kolorystycznie (całosc żółto-czerwono-niebiesko-biała) skromnymi środkami wywołują wrażenie eksplozji barw, a ostre krawędzie figur tworzą ciekawy rytm

Druga koncepcja to wzory udające malowane spray'em na murach Nowego Jorku kreski i kwiaty. Podobna fala przeszła już przez świat w latach szesdziesiątych, kiedy modne były ręcznie malowane krynoliny z białej surówki

Tamte zainspirowane malarstwem Juana Miro, więcej miały w sobie świeżosci niż te prezentowane przez pięknooką Anouk Aimee (na zdjęciu). A może to tylko idealizacja przeszłości?

ZDROWIE

Jak rośnie dziecko?

Wielu rodziców małych dzieci zadaje sobie pytanie, jak wysokie będą ich dzieci w przyszłości

Spróbujemy odpowiedzieć na to pytanie jak rośnie dziecko?

Tuz po urodzeniu chłopcy są przeciętnie o 1 cm dłużsi od dziewczynek. Ta różnica utrzymuje się w większości przypadków do 10 roku życia. Potem dziewczynki wyprzedzają chłopców, co z kolei trwa do 14 roku życia. Wówczas chłopcy "strzelają" w górę, by wkrótce osiągnąć swój dorosły wzrost, który średnio jest na ogół o 11 cm wyższy od wzrostu dorosłej kobiety.

Warto przy tym wiedzieć, że najintensywniejszy wzrost przypada na życie płodowe, a konkretnie na 5 miesiąc ciąży matki. Gdyby płód urósł w tym samym tempie - dziecko roczne miałoby 190 cm wzrostu.

Jest kilka sposobów obliczenia przyszłego wzrostu dziecka. Oto jeden z nich:

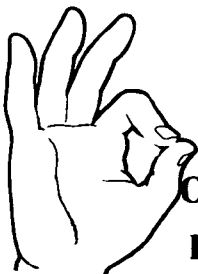
Dla dziewczynek - wzrost ojca + wzrost matki minus 12,5 cm, a wynik podzielić przez 2

Dla chłopców - wzrost ojca + wzrost matki + 12,5, a wynik podzielony przez 2

Drugą możliwość "przepowiedania" wzrostu podaje poniższa tabelka. Wyясnia ona, jaki procent przyszłej wysokości osiąga się w poszczególnych latach życia. Tabela ta sprawdza się jednak tylko wtedy, jeśli wiek dziecka jest zgodny z tak zwanym wiekiem kostnym, czyli gdy rozwój fizyczny przebiega bez zaburzeń.

Wiek	Chłopcy	Dziewczęta
7½	70,9%	77,2%
8	72,3%	79,0%
9	75,2%	82,7%
9½	76,9%	84,4%
10	78,4%	86,2%
10½	79,5%	88,4%
11	80,4%	90,6%
11½	81,8%	91,4%
12	83,4%	92,2%
12½	85,3%	94,1%
13	87,8%	95,8%
13½	90,2%	97,4%
14	92,7%	98,0%
15	96,8%	99,0%
16	98,2%	99,6%
17	99,1%	99,9%
18	99,6%	100,0%

Jak posługiwać się tą tabelką? Oto przykład sposobu obliczenia przyszłego wzrostu chłopca, który w wieku siedmiu i pół lat osiągnął wysokość 125 cm. Z obliczenia wynika, że jako dorosły będzie prawdopodobnie mierzył 176,3 cm.

$$125 \times 100 = 176,3 \times 70,9$$

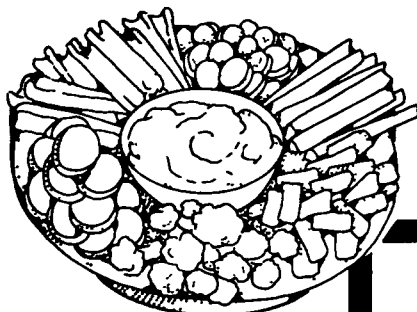
OK! - historia powiedzenia

OK! - W porządku! Dobrze! Zgoda! Pierwotnie "okay" - było sloganem partii demokratycznej w amerykańskiej kampanii wyborczej w 1840 r.

Skrót OK pochodzi od Old Kinderhook miasta w stanie Nowy Jork spod Albany.

Old Kinderhook było miastem rodzinnym M. Van Burena ósmego prezydenta Stanów Zjednoczonych, który w 1840 roku kandydatem był na reelekcję.

MAŁE "CO NIECO"

Jedzenie piknikowe zawsze zatrudnia nam ten miły odpoczynek, zamiast wypoczywać czynnie na świeżym powietrzu już po opuszczeniu auta wyciągamy lodówkę z bagażnika i zabieramy się do robienia zarcia, kanapki lub nawet amerykański wymysł - barbecue zajmują nam ze dwie, trzy godziny, potem trzeba to wszystko uprzątnąć, zapakować i po odpoczynku. Dlatego też proponujemy jak najwięcej rzeczy przygotować w domu - sałatki i pomidory pokroić już w domu, a na miejscu tylko wymieszać. Dziś,

SALAATKA Z KURCZAKA

SKŁADNIKI potowka kurczaka (gotowanego lub pieczonego), pęczek dymki (pokrojona w krążki), 2 jabłka (pokrojone w kostki), 1 czerwona papryka (pokrojona w kostkę), jedna todyga zielonego selera, 4 łyżeczki ogórkowego sosu (relish), 2 łyżeczki estragonu, ½ szklanki zwykłego jogurtu.

Przygotowanie nie zajmuje zbyt wiele czasu, po prostu należy wymieszać powyższe składniki osobno jogurt z ogórkowym sosem i estragonem i zalać nim resztę pokrojonych i wymieszanych składników.

Do jasnych potraw używamy pieprzu białego bo czarny wygląda w nich jak jakieś paprochy. Mało kto wie, że pieprz biały i czarny to ta sama roślina, a różnica w kolorze i nieznaczna w smaku (czarny pieprz jest ostrzejszy) to sprawa zbioru i obróbki. Jeśli chcemy mieć naprawdę aromatyczny pieprz to nie kupujemy mielonego. Postarajmy się o specjalny młynek i mielmy ziarenka tuż przed użyciem.

MISS POLONIA 85

Pytają nas Czytelnicy jak wygląda tegoroczna królowa piękności?

Na zdjęciu poniżej prezentujemy ANNĘ SMAGALĘ, zwyciężczynię konkursu na Miss Polonia 85.

Anna Smagała reprezentowała w konkursie Toronto i za swój wdzięk i urok osobisty otrzymała nagrodę w postaci biletu lotniczego do Polski, którą to nagrodę ufundował LOT.

GRATULACJE!

Zdjęcie wykonał A. SLIWKA z zakładu fotograficznego ANDRE S PHOTO.

Szukają pracy

Ogłoszenia osób poszukujących i oferujących pracę zamieszczamy bezpłatnie (o ile starczy miejsca).

PODEJME każdą pracę
TEL 255 6577
PRZYJME szyć do domu
TEL (416) 526-7099 Hamilton

MONTREAL PRACA Jeżeli nie boisz się ciężkiej pracy zadzwon TEL 489 8832 po g 17:00

NOWO PRZYBYŁA NAUCZYCIELKA 16-letnim stażem poszukuje pracy opiekunki do dzieci lub osoby starszej North York TEL 661 4216

DAMSKA odzież lub bieliznę większą ilość przyjmę do szycia w domu Mississauga TEL 820 4920

PRZYJME opiekę nad dzieckiem w swoim domu Toronto-okolice Dufferin i Eglinton
TEL 782 8579

MECHANIK samochodowy ze znajomością blacharki samochodowej z własnymi narzędziami poszukuje pracy w okolicy Swansea (High Park)
TEL 669-2071 proszę Andrzeja lub Ewę

ZAOPIKUJE się dzieckiem u siebie w domu Etobicoke TEL 255 5860

PRZYJME każdą pracę na noc w weekendy
TEL 276-6168

MAJARZ z Polski z kanadyjskim doświadczeniem małego świdnie i lano oraz wykonuje drobne naprawy T i r i n i TEL 531 6889

PANI zaopiekuje się dzieckiem w rejonie Etobicoke Toronto TEL 241 0726

ZAOPIKUJE się starszą panią z zamieszkanem Posadam pobyt stały Toronto
TEL 277 1335

ELEKTRYK poszukuje pracy Toronto
TEL 438 3943

KRAWIECTWO miarowe dla pan dla dzieci
TEL Mississauga 276 6168
od poniedziałku do soboty Proszę Janinę

Pracownicy poszukiwani

KIEROWCY-dorzęczyele Pizy potrzebni na part-time Samochód i podstawowa znajomość angielskiego konieczne Platne gotówka Proszę zgłaszać się osobście do OLD QUEEN RESTAURANT Toronto 560 Queen St W (koło Bathurst)
134-136

PRACA stała lub dorywcza Znajomość angielskiego nie jest wymagana Firma przeprowadza szkolenie
TEL 242 2988 po 6 p m Robert

POTRZEBNA pani do opieki nad dziećmi (15 i 4 lata) z zamieszkanem na miejscu Mała znajomość angielskiego przydatna TEL 491 0449

DOSWIADCZONEJ osoby do samodzielnego prowadzenia bura podróży w Mississauga poszukujemy Niezwykle korzystne warunki finansowe
TEL 896 0173

POTRZEBNI pracownicy do robot betonarskich oraz kierowca na wywrotkę minimum 5 lat doświadczenia TEL Toronto 252-8492 po 7 wieczor
138-139

POTRZEBNA do opieki nad dwojgiem dzieci odpowiedzialna pani ze stałym pobyciem 5 dni w tygodniu 7:30 rano do 5 po poł Mała znajomość angielskiego przydatna Toronto Bloor Prince Edward
TEL 239 8282
138 139

GOSPOSIĄ OPIEKUNKA DO DZIECKA Mieszkanie na miejscu własny pokój Jeden dzien wolnego w tygodniu Toronto okolice Dufferin i Steeles Tel 669 6281
133 134

POTRZEBNA opiekunka do dziewczynki 2-letniej Etobicoke TEL 621 0795 Proszę dzwonic po 6 p m

POSZUKUJE pracowniczki lub pracownika do kuchni w restauracji, Toronto, tel 767 0848

ZAOPIKUJE się dzieckiem we własnym domu Zapewnię dobre warunki Okolice High Park Toronto
TEL 762 9709
138-139

Skilled Leather Craftsman required for the Manufacturing of Leather Briefcases & Attache Cases
Apply to Ambassador Luggage Co 4860 De Bullion Street 2nd Floor, Montreal, Quebec tel (514) 844-9451
138-140

POTRZEBNI pracownicy do zbierania rubaków Toronto tel 759 0216
136-139

POTRZEBNA opiekunka do dziecka okolice Jane Weston Rd Toronto tel 244 8238
136-137

UCZCIWA czysta w średnim wieku do prowadzenia domu dla dwóch osób **POTRZEBNA** Mała znajomość angielskiego dużo wolnego czasu
TEL 789 4394

ZAOPIKUJE się dziećmi u siebie w domu
TEL 270 9820 Mississauga
139-140

PRZYJME jakakolwiek pracę na poniedziałku piątku i soboty
TEL Toronto 536 5747
139-141

POTRZEBNA pani do 2 dzieci Toronto
TEL 252 4795

HOMETARIO REAL ESTATE LTD & INSURANCE BROKERS Ltd
● KUPNO I SPRZEDAŻ NIERUCHOMOŚCI WSZELKIEGO RODZAJU
● UBEZPIECZENIA NA SAMOCHODY — OD OGNIA — KRADEŻY I INNE
171 Roncesvalles Ave Toronto
TEL. 531 - 3506

WYNAJME mieszkanie 3-sypialnowe w okolicy Roncesvalles Wiadomość po g 20:00
TEL 251 2010

MASZ KŁOPOTY z samochodem?
Naprawię go w twoim domu
Mechanik z licencją kanadyjską
TEL 624 0598
138-148

SPRZEDAM SAMOCHÓD Chevrolet 73 r B dobry stan Toronto tel 244 1808
134-135

UWAGA! ● SPECJALNA OFERTA ● ważna do końca czerwca 1985
Za każdą nadaną paczkę nadawca otrzyma bezpłatnie paczkę kawy

Giewont Gift Store

333 Roncesvalles Ave. Toronto, TEL 588 - 1500

PACZKI DO POLSKI

NAJSZYBCIEJ, NAJTANIEJ

WSZYSTKIE PACZKI UBEZPIECZONE.
DOSTARCZANE DO RĄK WŁASNYCH
ODBIORCY W POLSCE.

Informujemy całą Polonię, że wysyłamy ponadto świeże owoce cytrusowe, pieniądze do rąk własnych, świeże kwiaty, wszelkiego rodzaju urządzenia gospodarstwa domowego

WSZYSTKIM KLIENTOM DAJEMY
ZNIŻKĘ 10% DO KOŃCA MAJA

SPECJALNA OFERTA!

ARNOLD PENK

przedstawiciel Addison on Bay Limited
832 Bay St., Toronto, Ont. (przy College St.)
proponuje szeroki wybór nowych i używanych samochodów

- nowe samochody posiadają fabryczną gwarancję
- używane samochody mają do nabycia roczną gwarancję,
- gwarantuje najlepsze warunki kupna samochodów załatwiając na miejscu sprzedaż, pożyczkę, tanie ubezpieczenia, a specjalnie dla nowo przybyłych oraz gwarantuje osobistą opiekę nad klientem po odbiorze auta

Od 14 lat Arnold Penk oferuje wieloletnią wiedzę w sprzedaży samochodów, załatwianiu pożyczek jak również tanich ubezpieczeniach, cieszy się wielkim uznaniem i zaufaniem wśród Polonii, a także znany jest jako społecznik

Wszelkiego typu usługi wiążące się z samochodem i obsługą załatwiane są przez pana Penka

Ponieważ kupno samochodu jest bardzo poważnym wydatkiem finansowym, trzeba być pewnym, z kim nawiązać tak poważną transakcję

Wyróżniony przez GM jako „Senior Master Salesman“ i nagrodą za największą ilość udzielonych pożyczek w Toronto i okolicy

Czy jeszcze ktoś może tyle zaoferować?

Po wszelkie informacje proszę dzwonic — 964-3211 lub do domu o każdej porze — 731-0757, podając nazwisko i numer telefonu.

OPROCENTOWANIE POŻYCZKI 9.9 %

Dr. MARY DONNA PIETRASZEK

młoda, polonijna lekarka, otworzyła nowy Gabinet Lekarski w budynku Jane-Bloor Centre, 2 Jane St suite 203 TEL 763 - 5956
Poprzednio pracowała w St Joseph's Health Centre

SOLARSKI PHARMACY Ltd

(Naprzeciw kościoła św Kazimierza)
149 RONCESVALLES Ave
TEL 536 - 5452
Właściciele
J SOLARSKI i S SALAPATEK
Szybka i tania wysyłka lekarstw do Polski ● Agencja Pekao ● Wysyłka paczek i pieniędzy do Polski ● Polskie kartki i czasopisma ● Złota Zakonnica ● Urząd Pocztowy ● Sprzedaż biletów

DENTURE THERAPY CLINIC

Jan M Witekowski D T
Pierwsza Polska Protezownia
Dentystyczna
2337 Dundas St W Toronto, Ont
(Bloor Dundas Square Bldg.)
TEL (416) 533-8811 M6P 1W7

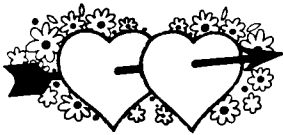
DR WALDEMAR KOZERAWSKI

ma przyjemność ogłosić otwarcie nowego gabinetu lekarskiego w Toronto przy 2299 DUNDAS ST W suit 102, TEL 532 - 6837 oraz 45 Overlea Boulevard, suite B-9 TEL 425 - 4114 (przy Ontario Science Centre)
Poprzednio pracował w Sick Children Hospital
109-120

Dr V T BLOK
GŁOWCZYNSKA, M A , O D
OPTOMETRYSTA
2391 - A Bloor St.W
(Jane Subway)
TEL. 766 - 5580

DENTYSTYCZNE PROTEZY G RYTWINSKI D T
z 25-letnim doświadczeniem
404 A Roncesvalles Ave
Toronto (obok kina Revue)
TEL 531 - 8545

Matrymonialne

SAMOTNY lat 44 wzrost 175 cm wykształcenie średnie tech Szuka od powiedniej Pani w celu matrymonialnym Proszę pisać J P 393 Shaw St Toronto Ont M6J 2X4

POZNAM PANA Mam 53 lata wzrost 164 cm waga 63 kg, oczy zielone szatynka z zawodu krawcowa, gospodar na, energiczna bez nałogów o dobrym (Zgodnym) charakterze dzieci samodzielne Poznam **MEZCZYZNĘ** w odpowiednim (50 do 65 lat) wieku i dobrym charakterze i czułym sercu POL 1

Kawaler lat 28 wzrost 167 cm wykształcenie średnie tech pracujący o dobrych manierach wesołego usposobienia w opinii pięknej atrakcyjny mężczyzna Znajomość angielskiego i francuskiego Pozna pannę do lat 30 u (bezdzielną)

Twój status (kanadyjka czy emigrantka) jak i Twoja sytuacja materialna jest dla mnie nieistotna

Najistotniejsze i decydujące dla mnie to Twoja osobowość i charakter

Jesli pragniesz poznać interesującego mężczyznę z którym chciałabyś związać swą przyszłość napisz a bardzo prawdopodobne jest ze właśnie to ja jestem tym, którego nie możesz spotkać wśród swego grona przyjaciół i znajomych

Zdjęcie mile widziane W razie obustronnego braku zainteresowania obiecuje zwrot zdjęcia i listów

P O Box 353
Station Jean Talon
Montreal Que
H1S 2L3

DRODZY PANOWIE! jeżeli jesteście wolni i zyczycie sobie korespondować z naszymi Paniami w Polsce i Kanadzie piszcie do nas załączając \$20 00 na członkostwo a otrzymacie bezpłatnie foto album Pan i dane osobowe
FWAPOI General Delivery Port Couplam B C V3C 4K6 Kanada
133 136

DZIEWCZYNO która chce założyć rodzinę w tym roku i zostac jej głową na zawsze odezwij się. Na modelność tolerancja poczucie humoru angielski i polski plus znajomość księgowosci mile widziane (Wspolne przedsięwzięcia na oku) kawaler lat 37 obywatel kanadyjski zbyt zapracowany by znaleźć zony maczej
OPTYMISTA
138 148

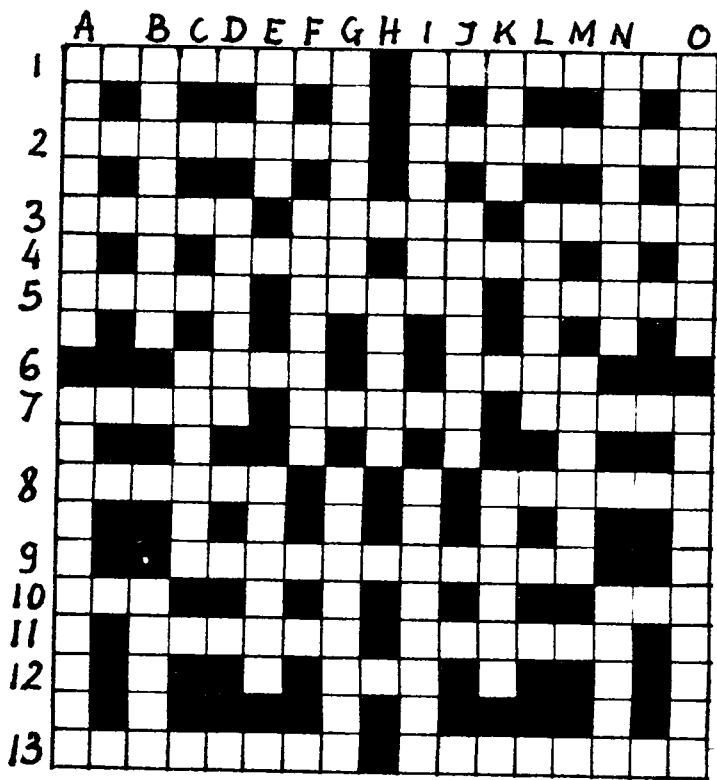
PANI wolna bez nałogów i zobowiazan po studiach 3,5 lata w Kanadzie (wzrost 160 cm i 56 kg wagi) poz na pana tez bez nałogów i zobowiazan kulturalnego z poczuciem humoru prawdziwego przyjaciela w celu matrymonialnym (tylko poważne oferty) zdjecia mile widziane kierowac proszę na adres Echo Tygodnia
138 142

PANI lat 63 kulturalna gospodarna pozna samotnego pana bez nałogów w celu towarzyskim ew małżeńskim Montreal lub okolice
J P

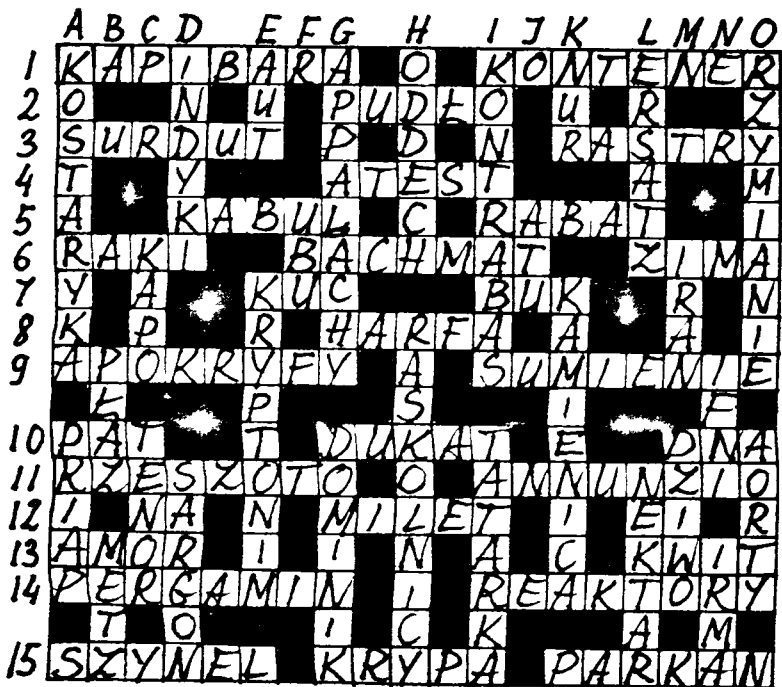
Samotny pogodnego usposobienia lat 45 bez nałogów o sportowych zamiłowanach pozna w celu towarzyskim ale nie matrymonialnym panią do lat 35 najchętniej brunetkę Mile widziane zdjecie
N85
130-131

UWAGA SAMOTNI !!!
W znalezieniu partnera życiowego pomoze Wam polonijne biuro matrymonialne "VESTA"
Blizsze informacje otrzymacie pisząc na adres "Vesta" - P O Box 660 Stn "C", Toronto, Ont M6J 3R9
131 135

KRZYŻÓWKA WŁASNA Nr 138

Nr 137

Pozomo

- 1-A filozof, polityk, ideolog polskiego Oświecenia
- 1-I stan w USA
- 2-A bębenek baskijski
- 2-I służy do pomiaru ciśnienia atmosferycznego
- 3-A dziurawiec, mięta i macierzanka
- 3-F imię męskie i nagroda Akademii Filmowej w Los Angeles
- 3-L ptak śpiewający

- 4-D skorupki lub kolce zakładane przez alpinistów na buty
- 4-I kapitan z powieści J Verne
- 5-A rosyjska potrawa
- 5-F biała powierzchnia, na którą wyswietla się filmy
- 5-L pozostałość podestylacyjna ropy naftowej
- 6-C autor "Czarodziejskiej góry"
- 6-J deszczulka używana do krycia dachów
- 7-A jeden z wielu w składzie porcelany

- 7-F miasto w Japonii
- 7-L gobelin z wawelskiej kolekcji
- 8-A francuski taniec lat 1900-tych
- 8-K imię zenskie
- 9-C sklep ze starymi książkami
- 10-A część seta w tenisie
- 10-N drzewo liściaste
- 11-B młodzi obrońcy Lwowa przed bolszewikami
- 11-I pracownik giełdy, pośrednik handlowy
- 12-G kwas dezyksorybonukleinowy
- 13-A pomost wiadukt trasy komunikacyjnej
- 13-I amerykański pianista wirtuoz

Pionowo

- 1-A generał, dowodził w bitwie nad Bzurą - 1939
- 1-B grupa etniczna w Polsce mówi dialektem ukraińskim
- 1-E męska klatka piersiowa
- 1-G legendarny zbójnik
- 1-I stolica Słowenu
- 1-K składana w czasie tarła
- 1-N w dawnej Polsce pomocnicy marszałków sejmowych lub sędziowie w sądach nadwornych i sejmowych
- 1-O grecki odpowiednik rzymskiej Wenus
- 3-D staroiranski bóg zła i ciemności
- 3-F Wg mitów gr bóg wody syn Uranosa i Gai
- 3-J odszczepieniec, zdrajca
- 3-L dziedzina
- 5-H rzeka we Francji
- 6-C miasto spalone 1812 i podane wojskom Napoleona
- 6-M danina, haracz
- 7-A skandynawscy rabusie morscy w VIII-XI w
- 7-O święty zuk starożytnych Egipcjan
- 8-E namolny intruz
- 8-G tereny podmokłe
- 8-I gwiazda polskiego futbolu "Diabeł"
- 8-K pokonany przez Edypa
- 10-B francuski impresjonista
- 10-N wg przyszłością wszystkie wodą do Rzymu, niestety w praktyce co niektóre na Syberię

236-7666 **CHOI KAN** 236-2666

JOHN WOLWICZ

R Cholkon & Co Limited, Realtor
3359 Bloor st W Toronto Ontario M8X 1G2

Potrzebne domy do sprzedaży w Etobicoke! Mamy klientów z gotówką zdecydowanych do natychmiastowego kupna Jeszcze trwa sezon korzystnej sprzedaży nieruchomości!

Pizza Business - w Etobicoke Jeden właściciel przez 18 lat Idealna okazja dla rodziny - tylko \$ 25 000 wpłaty Po więcej informacji dzwoni dzis

JERZY SZOZDA

I ZAPRASZA WSZYSTKICH SWOICH PRZYJACIÓŁ I KLIENTÓW DO NOWEGO MIEJSCA PRACY.

JEST NIM

READY IMPORT LTD.

2678 Bloor St. West, Toronto, M8X 1A5
TEL. 239 - 1178; 239 - 0448

VICTOR W. KRUPOWICZ

Realtor & Insurance Broker

Kupno i sprzedaż nieruchomości oraz wszelkiego rodzaju ubezpieczenia

AUTO — HOME — BUSINESS INSURANCE

TEL. 533 - 8573

Westown Real Estate & Insurance Ltd., 268 Roncesvalles Ave Toronto, Ont

695 St. Clair Ave. West

BOŻENA KASPROWICZ

pomoże w kupnie i sprzedaży domu lub nieruchomości

♠ BRYDZ ♠

D rozgrywa 3 BA Z wyszedł w błotkę trefl Małe ze stołu a 10 od W, który odwraca waleta trefl Nie ma sensu dłużej czekać D wygrywa asem zgrzywa waleta kier i gra błotkę kier do ręki

Dlaczego nie było sensu czekać z asem trefl do 3 rundy? Policzymy jeśli W ma 3 trefle to Z ma ich tylko 4 i przeciwnicy wezmą w tym kolorze 3 lewy Ponieważ impas pik nie wychodzi oddamy w sumie 4 lewy Natomiast, jeśli W ma 2 trefle to również weźmiemy 9 lew 4 na kier, 3 na pik i dwa asy

Ale ale - to wszystko nie oznacza, że na pewno zrobimy 3 BA Popatrzmy jak nieostrożny deklarant doszukał się świetnego sposobu na to aby się położyć

Po wejściu do ręki kierem zgrał pozostałe kiery i zaimpasował pik W - spryciarz! - przepuszczył Wziął króla dopiero w następnym zagranium i odegrał karo D nie może robić impasu bo się z mety położy więc stawia asa Musi teraz zgrać asa pik ze stołu ale jak tu wrócić do ręki do dobrych pików? Mówimy w takiej sytuacji, że kolor się "zablokował"

D powinien był to wszystko przewidzieć gdy robił plan rozgrywki - nie bacząc na przygaduszki jak to w Pinczowie dnieje Cały dowcip polegał na tym aby nie zaczynał od zgrania wszystkich kierów lecz, natychmiast po wejściu do ręki zaimpasować pik W przepuści pierwszą rundę wszędzie królem w drugiej rundzie i odegra karo D już nie potrzebuje impasu karowego więc bierze asem karo i zagrywa asa kier, strącając ze stołu no, co? Proszę się zastanowić

Dzisiejszy przykład to też ilustracja umiejętnego wyboru momentu do zagrania odpowiednich kart które, zdawałoby się można grać w jakiegokolwiek kolejności Aha - a co stracił D na asa kier? Wiadomo asa pik

PROBLEMY LICYTACYJNE

- 1 trefl - 1 karo
- 3 trefl - 3 karo
- 3 kier
- 1 trefl - 1 pik
- 2 BA
- pas - 1 kier
- 3 kier

W podanych przykładach licytacji - czy ostatnia zapowiedź jest forsująca?

W podanych przykładach licytacji - czy ostatnia zapowiedź jest forsująca? W podanych przykładach licytacji - czy ostatnia zapowiedź jest forsująca? W podanych przykładach licytacji - czy ostatnia zapowiedź jest forsująca?

ENTERPRISES LTD.
1570 Bloor St. W.
Toronto, Ont. M6P 1A4
Tel. 531-8786

PACZKI DO POLSKI

Z prawdziwą satysfakcją pragniemy poinformować że w dniu 1 szym czerwca odbyło się w naszym biurze publiczne losowanie samochodu Fiat 126 P i ze wygrana ta padła na paczkę nadaną u naszego przedstawiciela w Oshawie Ponadto zostało wylosowanych 5 paczek spożywczych oraz 25 bonów paczkowych Wszystkim nadawcom wylosowanych paczek serdecznie gratulujemy!

Do końca czerwca dajemy bezpłatnie paczkę kawy za każdą morską lub lotniczą paczkę nadaną w naszych punktach w Toronto tel 531 8786

Kitchener (2 punkty) tel 745 2324 i 576 2635
Edmonton (2 punkty) tel 488 8472 i 424 1094
Oshawa tel 728 7646

SPORT

ZBIGNIEW BONIEK - "WIELKI SZU" POLSKIEJ PIŁKI

pokaze, która drużyna zajmie I miejsce i pojedzie do Meksyku Nam wystarczy remis 0-0 Belgowie muszą koniecznie wygrać, gdyż przy tej samej różnicy bramek mają ich mniej zdobytych

Do rozegrania pozostał także mecz Albania-Grecja, ale nie będzie on już miał znaczenia dla układu sił w grupie Czeszy to zwycięstwo i przybliża nadzieje wszystkich kibiców polskiej drużyny w Kanadzie na wyjazd na mistrzostwa do Meksyku, aby dopingować Polaków

**ALBANIA -
POLSKA
0 - 1**

I reprezentacja Polski wystąpiła w składzie Młynarczyk-Pawlak, Wojcicki, Przybys, Ostrowski-Buncol, Urban, Dziekanowski, Matysik-Boniek, Smolarek Pod koniec meczu miejsce Urbana zajął Tarasiewicz

Mecz w Tiranie był pokazem wspaniałej dyspozycji kapitana reprezentacji Polski - Zbigniewa Bonka Mimo zwycięstwa meczem w Brukseli i podróżą Boniek rozegrał w Tiranie całe spotkanie! Był prawdziwym liderem zespołu W 24 minucie I połowy Boniek popisał się wspaniałą "bombą" pod poprzeczkę z 10 metrów, zaskakując jedyny raz w tym spotkaniu bardzo dobrego albańskiego bramkarza Mustę Polacy cały czas kontrolowali grę i mogli wygrać 5-0 lub wyżej, gdyby w dobrej dyspozycji strzeleckiej był np Buncol Niestety zawodnik ten od czasu hiszpańskich mistrzostw świata nie odzyskał formy Chcąc wystąpić w Meksyku "Mały Buncolek" - tak sam o sobie mawia - musi się wziąć za siebie i zacząć solidnie trenować

Bardzo dobrze wypadł Dariusz Dziekanowski Grał w środku pola, nieco cofnięty za Bonkiem i Smolarkiem Dziekanowski rośnie na klasowego zawodnika Kto wie, czy to on właśnie nie będzie kluczowym zawodnikiem reprezentacji Polski w Meksyku? W relacjach prasowych podkreśla się dobrą postawę całej drużyny

W meczu drużyn młodzieżowych (do lat 21) reprezentacja Polski pokonała w Albanii gospodarzy wynikiem 2-1

U W A G A ' SZUKAMY POLSKIEGO BIURA PODRÓŻY, KTÓRE ZORGANIZUJE DLA POLSKICH KIBICÓW WYCIĘCZKĘ NA MISTRZOSTWA ŚWIATA W PIŁCE NOŻNEJ - MEXICO - 86"

Krwawy finał Pucharu Klubowych Mistrzów Europy miał miejsce w ubiegłą środę na stadionie Heysel w Brukseli Jest to ten sam stadion, na którym Polska przegrała z Belgią 0-2, w dniu 1 maja br Mecz finałowy zgromadził 65 tysięcy kibiców Większość stanowili przyjeźdźni z Włoch i Anglii Na godzinę przed rozpoczęciem spotkania doszło do bojkotu pomiędzy sektorami zajmowanymi przez Anglików i Włochów Zaatakowani Włosi rzucili się do ucieczki, trając się nawzajem

Śmierć poniosło 37 osób wg prasy kanadyjskiej, a 47 według włoskiej "La Gazzetta dello Sport" z dnia 30 maja Spotkanie, a także poprzedzają-

Samo spotkanie było interesujące, ale pozbawione specjalnych fajerwerków Bardzo dobrze wypadł Zbigniew Boniek, walczył na całym boisku, dużo biegał i celnie strzelał Wydawał się być najszybszym zawodnikiem na murawie Jego rajdy, pełne dynamiki, były prawdziwą ozdobą spotkania W 57 minucie Boniek dostał świetne podanie od Platniego Natychmiast pobiegł z piłką w kierunku bramki przeciwnika Tuz przed polem karnym dopadł go obrońca Liverpool - Gillespie faulując "Zbiego" Ten tracąc równowagę przefrunął w powietrzu parę metrów, upadając już w polu karnym Sędzia zdecydował o rzucie karnym, który na bramkę

pomocy Graeme'a Sounessa, którego odsprzedali do Sampdorii latem zeszłego roku Do dziedziny po tym zawodniku w pomocy nie została załatwana Nie powiódł się więc Liverpoolowi manewr podobny do udanej zamiany Keegana na Dalglisha Tuz po meczu Boniek udał się specjalnym samolotem do Tirany na mecz Albania-Polska Finał w Brukseli był prawdopodobnie ostatnim meczem Bonka w barwach Juventusa, gdyż chodzą słuchy, iż zawodnik ten od przyszłego sezonu grać będzie w Romie Odejsz mają także Rossi do Milanu (ma grać tam na środku ataku pomiędzy Anglikami Hateleyem i Wilkinsem) oraz Tardelli (przechodzi do Interu Mediolan)

JUVENTUS - LIVERPOOL

1 - 0

ce je wypadki można było oglądać w Toronto "na żywo", dzięki bezpośredniej transmisji telewizyjnej w programie 47 Można by dużo mówić o "słynnym" już chuliganstwie kibiców angielskich i całą winą ich obarczyć Ale jest to prawda niecała Włoscy "tifosi" nie pozostali im w srodę dłużni Jednego z nich, strzelającego na stadionie z pistoletu, co uchwyciła kamera telewizyjna aresztowano w Brukseli Niektórzy kibice, z chustkami na twarzy, które miały ich maskować, żywcem przypominali partyzantów palestyńskich, tylko zamiast pistoletów maszynowych mieli w rękach kamienie i długie drągi Patrząc tylko na obraz telewizyjny trudno zajmować stanowisko kto jest winien temu wszystkiemu, ale nawet w telewizji dał się zauważyć brak policji belgijskiej na stadionie Nikt z organizatorów widac nie przewidział co może się dziać i nikt nie przedzielił oddziałami policji sektorów pomiędzy kibicami angielskimi i włoskimi Wiadomo, iż w meczu o najwyższą stawkę emocje sięgają zenitu i o awanturę nietrudno Oliwy do ognia dodała już w czasie tej rozróby paniczna ucieczka policji "z pola walki", która jeszcze bardziej rozsierdziła - teraz już pewnych siebie - kibiców Tak że nie tylko chuliganstwo Anglików, ale fatalna organizacja spotkania było przyczyną tego wszystkiego Osobnego omowienia wymaga fakt, czy w obliczu śmierci na stadionie należało to spotkanie rozgrywać czy też nie?

pewnie zamienił Platnini, myśląc bramkarza Globbellara Był to decydujący o zwycięstwie gol Czeszy dobra postawa Bonka, który popisał się prawdziwą chytrością boiskową A jego pseudonim "Szalony kon" powinien chyba zostać zmieniony na "Szczwany lis" Anglicy tłumaczyli swą porażkę oraz słabszy ubiegłoroczny sezon brakiem w

Platni i Boniek

PUCHAR STANLEY'A

Edmonton Oilers ponownie górą! Wayne Gretzky i jego koledzy po raz drugi zdobyli Puchar Stanley'a, pokonując w grach finałowych zespół z Filadelfii w serii - najlepszy z 7 meczów - 4-1 W poszczególnych spotkaniach 1-4, 3-1, 4-3, 5-3, 8-3 Oilers wygrali zasłużenie, będąc najlepszym zespołem w lidze NHL przez cały sezon Gretzky był najlepszym zawodnikiem w lidze

oraz w rozgrywkach "play-off" Miał doskonałe oparcie w finskim napastniku Kurri oraz w niezwykłym bramkostrzelnym obrońcy Coffey Tak więc "hokejowy tasemiec" zakończył się, ale trzeba obiektywnie przyznać, iż nie wzbudził on tylu emocji i namietności co w latach ubiegłych Przewaga Edmonton była druzgocąca! W rozgrywkach NHL nastąpiła przerwa do października

Zbigniew Boniek

"Chcę grać tak długo, jak długo będę potrzebny Jeśli można mówić o chwili zadumy, to złe myśli nacierają na mnie tylko wtedy, gdy wspominam los Andrzeja Szarmacha lub Włodka Lubanckiego Obaj jechali na mistrzostwa świata pełni optymizmu i przesiedzieli - jeden w Hiszpanii, a drugi w Argentynie - cały niemal turniej na ławie rezerwowych Nie chciałbym, żeby moja kariera reprezentacyjna też tak się skończyła Mało tego - postanowiłem, że do tego nie dopuszczę Długo dobiegałem się do drużyny narodowej, więc nie zamierzam przeczyc powiedzmy pełnych gorzkości mistrzostw świata Mam dwadzieścia dziewięć lat, czuję się znakomicie Ale pamiętam o perypetiach Włodka i Andrzeja, gdyż postanowiłem, że nie podzielię ich losu"

TABELA GRUPY I

	gry punkty bramki		
1 Polska	5	7	10-6
2 Belgia	5	7	7-3
3 Albania	5	3	5-8
4 Grecja	5	3	4-9

Piłkarski maj zakończył się pięknym zwycięstwem naszych reprezentacyjnych piłkarzy w Tiranie Tak więc 1 maja przegralis my z Belgią 0-2 w Brukseli, 19 maja zwyciężyliśmy Grecję w Atenach 4-1 i teraz wygramy 1-0 w Tiranie Zrównaliśmy się z Belgami punktami (obie drużyny mają po 7 pkt) oraz różnicą bramek (plus 4) Polska drużyna ma na swym koncie 10 goli zdobytych, Belgowie 7 To decyduje o naszym pierwszym miejscu w tabeli Ostatni mecz, 11 września br we Wrocławiu (być może zostanie przeniesiony do Chorzowa)

Wayne Gretzky

NIERUCHOMOŚCI

H M T

EAGLE

REAL ESTATE LTD

3290 Lakeshore Blvd West Toronto, Ontario M8V 1M4

Nasze hasło RZETELNA I FACHOWA OBSŁUGA KLIENTÓW
Po wszelkie informacje dotyczące sprzedaży lub kupna

prosimy dzwonić TEL 259-9231

STOFFVILLE 95 akrów ziemi ornej 30 mil od Toronto \$ 2 300/AK Mietek Stitski
LAKESHORE-KIPLING wolno stojący murowany piętrowy dom wykończona piwnica 2 łazienki prywatny zajazd garaż Wacław Nawratil 259-9231
QUEENSWAY ISLINGTON murowane 3 sypialniewe Bugalow wykończona piwnica prywatny zajazd z garażem TYLKO \$ 19 000 wplaty Stanisław Dzarmaga
RONCESVALLES-HOWARD PARK Delikatesy plus wyposażona masarnia \$ 29 900 Chestek Sygula
RONCESVALLES AVE 3-y sklepy z mieszkaniami nad sklepami \$ 60 000 wplaty Tadeusz Skomek 259-9231

ONTARIO BREAD Co.Ltd.178 Ossington Ave Toronto
TEL. 532-4929

NAJPOPULARNIEJSZY PYSZNY SWIEŻY
CHLEB
DO NABYCIA W NAJLEPSZYCH SKLEPACH
W TORONTO I W ONTARIO

HALINA'S DELICATESSEN

Świeże bułeczki pieczywo i ciasta
Europejskie wędliny i zakąski kawa
importowane twarde sery
**OPEN WINDOW
BAKERY**
780 ANETTE Str TORONTO
TEL 767-9129

**COPERNICUS
MEAT PRODUCTS**

79 Roncesvalles Ave
TEL 536-4054
Posiadamy świeże mięso wykrojone na
zyczenie Szynki boczki balerony kiel
basy na sposób polski oraz wiele innych
wędlin i delikatesów ogorki kiszone
kapuście z beczki sędzie pierogi
T S PAKULSKI

**M-C DAIRY co.Ltd.
PRODUCTS**

Dostarczamy wszystkie znane produkty
mleczne do każdego sklepu w Toronto
Wyrabiamy kwasną smietaną yogurt
huslanke, sery białe i topione
**ZADAJCIE NASZYCH WYROBÓW
W SWOICH SKLEPACH**
Godziny otwarcia 7:00 do 4:00
212 Mavety St Tel 766-6711

**DOSKONAŁE WYROBY
MIĘSNE I WĘDLINIARSKIE**

Sprzedaz detaliczna i hurtowa
dostarczamy do sklepów
Ceny konkurencyjne
**PACIFIC WHOLESALE
MEATS LTD**
JUREK ZOCHNIAK STEVE PAKLOS
2986 DUNDAS ST w Toronto
TEL 767-0000
Sprzedaz detaliczna tylko w czwartki
piątki i soboty

**ONTARIO MEAT
PRODUCTS LTD.**783 Queen St W TEL 364-7720
157 Roncesvalles Ave
TEL 535-4648

Wędliny i wszelkie wyroby mięsne wytwarzamy wed-
ług naszych własnych przepisów staropolskich które
stanowią tajemnicę rodzinną przekazywaną z poka-
lenia na pokolenie tylko najstarszemu synowi

**NAJWYŻSZA JAKOŚĆ!
KONKURENCYJNE CENY!**
Świeże mięso sery pieczywo w bogatym
wyborze

Europejskie wyroby delikatesowe
DOSTARCZAMY DO DOMÓW
NA SPECJALNE OKAZJE WEDŁUG
CEN HURTOWYCH

OKAZJA!

100% Kolumbijska
opakowanie 250 g
KAWA \$ 6.70
za kg
TEL. 876-0170

PRZESZŁO \$20 NA GODZINĘ

zarabia wykwalifikowany spawacz
**SWIADECTWO SPAWACZA
W 5 TYGODNI** można uzyskać w
Institute of Technical Trades który
szkoli specjalistów już 25 lat
● nowoczesne urządzenia ● rysunek
techniczny ● kursy dzienne wieczorowe
sobotnie i na zmiany ● dogodne opłaty
tygodniowe
734 KIPLING Ave TORONTO
TEL 255-2369
po godzinach TEL 536-0008 921 3886
Informacji udzielają MARK NIEWIA-
DOMSKI lub ANDRZEJ MAJ

Jedną z najlepszych małych
restauracji w Toronto
(wg gazety Toronto Sun)

**BISTRO
EUROPE**

● Europejska atmosfera ● Znakomite
miejsce na spotkanie ● Cos na ząb
2390 Bloor West
Toronto, Ont M6S 1P5
TEL (416) 767-0848

ZAKŁAD FOTOGRAFICZNY

ANKA & PETER
2374 Bloor Str W Toronto
TEL 769-4488
Zdjęcia i portrety na różne okazje

**POLSKA KSIĘGARNIA
WYŚYŁKOWA**

POSIADA słowniki francuskie angielskie
techniczne i inne książki do nauki
języków kulinarne młodzieżowe bajki
religijne karty świąteczne
MONTREAL, P Q P Box - 647
N D G H4A 3R1 Canada
TEL. (514) 489-0396

QUALITY SAUSAGE

Nowo otwarte, eleganckie,
polskie
DELIKATESY
Świeże mięsa apetyczne wędliny
bezkonkurencyjne kiełbasy sery
i inne pyszności
2913 Dundas St W
TEL 769-4966
131 Roncesvalles Ave
(obok kina)
Tel 533-7054

**KARL'S BUTCHER
& GROCERY**

Właściciel Karol Jarząbek
Posiadamy na składzie zawsze
świeże mięsa, wędliny własnego
wyrobu smaczne i świeże oraz
importowane z Polski i Europy
artykuły spożywcze
105 Roncesvalles Ave Toronto
TEL 531-1622

THE FUTURE BAKERY

NAJLEPSZY W MIEŚCIE SWIEŻY CHLEB
Dostarczamy do sklepów i domów
739 Queen St W - Toronto, Ont
TEL 368-4235

**J P CONSTRUCTION
COMPANY**
GENERAL CONTRACTOR
WYKONUJEMY ROBOTY
BETONIARSKIE, KŁADZENIE
ASFALTU PRACE MURARSKIE I
WYKOPY Instalujemy aluminiowe
okna i siting Wycena bezpłatna
Plany i zezwolenia wykonuje architekt

TEL 252-8492

dermatone**ZAKŁAD
KOSMETYCZNY**

● Pielęgnacja twarzy rąk i stóp
● Usuwanie zbędnego owłosienia
● Specjalistyczna aparatura
● Jakościowe kosmetyki
● Wizyty prosimy zamawiać
telefonicznie
2198 Bloor St W
TEL 766-1867

FRYZJERKA IRENA

NIEDAWNO PRZYBYŁA DO Toronto
zaprasza Panie i Panów do

IZYS BEAUTY SALON

Roncesvalles Ave 16
TEL 532-1715
Oferuje przystępne ceny

**THOMAS ALUMINUM
PRODUCTS**

TEL Toronto 239-6476
po 6 wieczorem
TANIO i z GWARANCJĄ wykonujemy
aluminiowe obicia domów (siding)
Thermal Windows, rynny krycie da-
chów (Shingle i płaskie dachy) oraz
roboty elektryczne Metro Licence B1390

**jolanta interiors
POLSKA FIRMA**

specjalizująca się w architekturze wnętrz
udzieli Ci porady jak urządzać gustownie
i wygodnie Twoje mieszkanie lub dom
Sprzedajemy nowoczesne zastawy okien
ne tzw VERTICAL HORIZONTAL
BLINDS po bardzo dogodnych cenach
Szeroki asortyment prezentów
na każdą okazję
2368 BLOOR Str W TORONTO ONT
TEL 762-9638

ANDRE'S PHOTO

Wykonuje wszelkie
prace fotograficzne
WEDDING'S CHRISTENINGS,
CHILD STUDIES ETC
For appointment call
A SLIWKA (416) 233-6550

**HUMBERVIEW
INSURANCE**337 Roncesvalles Ave Toronto
TEL 531-4647

Ubezpieczenia chorobowe dla
odwiedzających Kanadę

**DIRECTORY
INFORMATOR**

Danuta H.

**RADOMSKI B A L L B
ADWOKAT - NOTARIUSZ**
366-3875

164 Princess St., Toronto
Konsultacje w godz 9-17 lub
za uprzednim telefonicznym
porozumieniem się
Władza płynnie jęz. polskim francuskim
hiszpańskim
Koresponduje z biurami adwokackimi
w Polsce

**POLISH CONSULTING
BUREAU, 618 Queen Str W
TORONTO, Ont M6J 1E4
TEL (416) 864-1182, g 4-7 p m**

Udzielanie porad i pomocy we wszelkich
sprawach oraz załatwianie ich na terenie
Polski, m.in. małżeńskich (małżeństwa
przez pełnomocnika) rozwodowych w
Polsce majątkowych kupna i sprzedaży
nieruchomości i mieszkań spadkowych
PONADTO pełnomocnictwa do Polski
sprawy paszportowe odwołania od od-
mowy paszportów sprowadzanie krew-
nych pisma do polskich urzędów i
sądów
Długoletnia praktyka adwokacka w
Polsce

J DZIWIŃSKA, LL M

DIVORCE AID

K. BEŁDOWSKI
Rozwód \$ 155
226 QUEEN St W Suite 200
TORONTO, Ont M5V 1Z6
TEL (416) 598-1127

TP & ASSOCIATES Ltd
Niezależni specjaliści w zakresie ubezpie-
czenia (Life Insurance) R R S P
oraz funduszy inwestycyjnych

Prosimy telefonować lub pisać wysyłamy
bezpłatnie
FINANCIAL PLANNING REVIEW
ANDRZEJ SLEDZ
194 Wilson Ave Suite G-8
TORONTO, Ont M5M 3A7
TEL 482-0175, d 624-5411

ADWOKAT

Kazimierz Bielski
Q C NOTARIUSZ
Załatwiamy
● sprawy karne i rozwodowe ● kupno
sprzedaz i hipoteki ● spadkowe i testa-
menty 266 Roncesvalles Ave
(obok Credit Union)
Toronto, TEL (416) 533-6126
Biuro czynne codziennie
od 10 rano do 6 wiecz

POLISH BOOKS & GIFTS LTD
10720A - 101 Street, Edmonton, Alberta
T5H 2S3

TEL 424-1454

Marian's KSIĄZKI — CZASOPISMA —
PAMIĄTKI — DEWOCJONALIA

**MERCURY
FORD**

POZYCZKA 9.9%
KLIMATYZACJA BEZPŁATNA
w niektórych modelach samochodów

Dalsze informacje

TERESA BEDNAREK
TORONTO, 1800 O'Connor Dr.,
TEL. 759-4422

WĘDZONE NA MIEJSCU
SŁYNNY NA CAŁE TORONTO
ONTARIO
POLSKIE KIEŁBASY
Szynki kabanosy wędliny mięsa
różne delikatesy

Superior Sausage Co.

1004 DUNDAS St W
TEL 531-8422
KONKURENCYJNE CENY!

W każdy wtorek i piątek jeżdżę do

MONTREALU

z powrotem Klimatyzacja
TEL 421-3591

134-145